

 WUSTUBLY

ՄԱՐԻԵՏ ՄԻՄՈՆՅԱՆ

ՄԱՏԵՆԻԿ

մայրենիի գիրք-տետր
առաջին դասարանցիների համար

Նկարիչ՝
Ռուբեն Գրիգորյան

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ
«ՆՈՐ ԴՊՐՈՑ» հրատարակչություն

ԵՐԵՎԱՆ 1996

ՀԱՍՏԱՏՎԱԾ Է
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԼՈՒՍԱՎՈՐՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ
ԿՈՂՄԻՅ

ՍԱՐԻԵՏ ՍԻՄՈՆՅԱՆ
«ՍԱՏԵՆԻԿ»
մայրենիի գիրք-տետր
առաջին դասարանցիների համար
104 էջ ԵՐ. 1996

© «ՆՈՐ ԴՊՐՈՅ»
հրատարակչություն, 1996

Աա (աաբ)

Բբ (բեն)

Գգ (գհս)

Դդ (դա)

Եե (եչ)

Զզ (զա)

Էէ (է)

Ըը (ըթ)

Թթ (թո)

Ժժ (ժե)

Իի (ինի)

Լլ (լյոլն)

ԵՎև (և)

Խխ (խե)

Օօ (օա)

Կկ (կեն)

Հհ (հո)

Չճ (ճա)

Ղղ (ղատ)

Ճճ (ճե)

Սս (սեն)

Յյ (հի)

Նն (նոլ)

Շշ (շա)

Ոո (վո)

Օօ (օ)

Չչ (չա)

Պպ (պե)

Ջջ (ջե)

Ռռ (ռա)

Սս (սե)

Վվ (վեվ)

Տտ (տյոլն)

Րր (րե)

Ցց (ցո)

Ոոլոլ (ոլ)

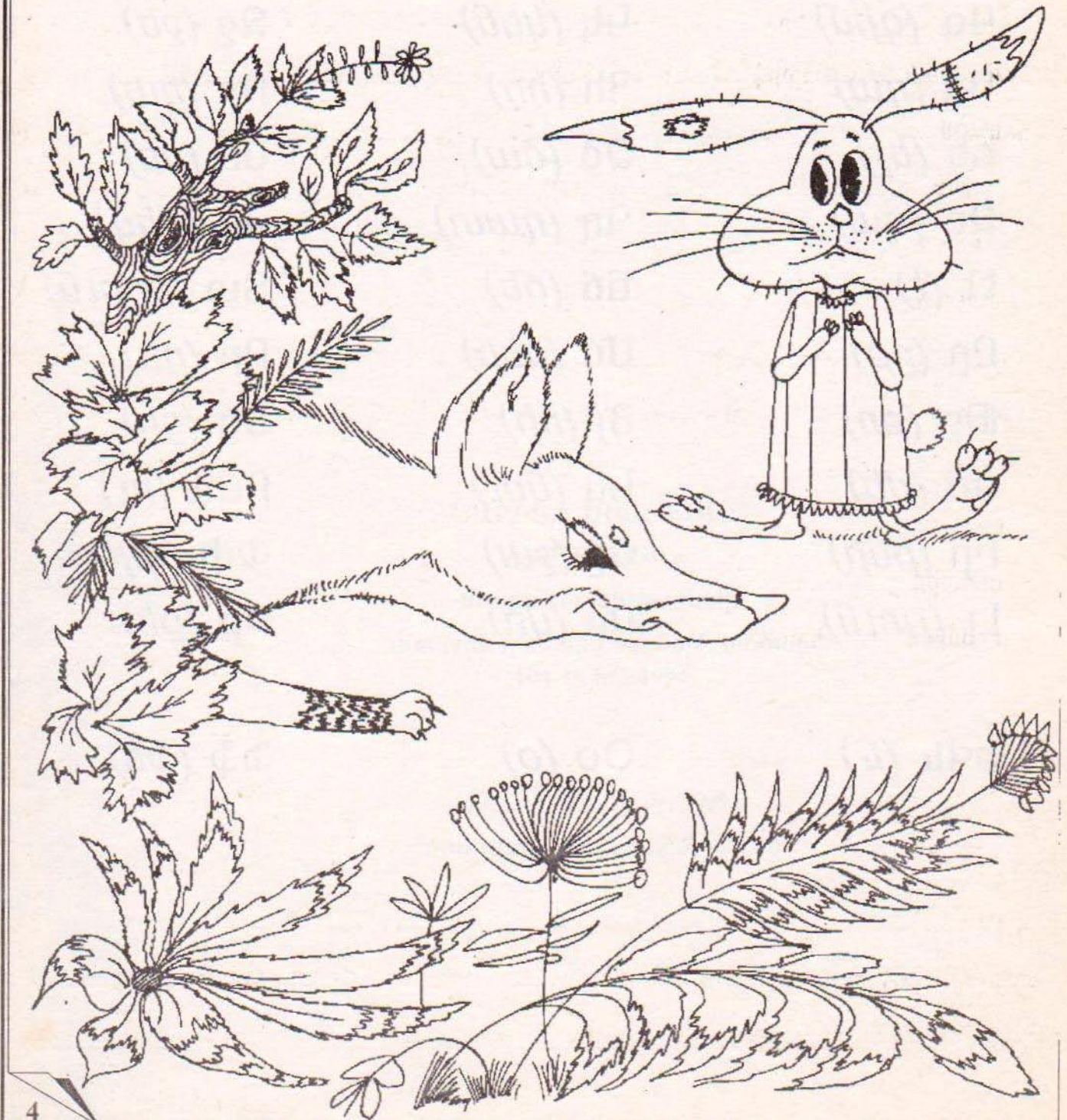
Փփ (փյոլր)

Քք (քե)

Ֆֆ (ֆե)

Մի անգամ նապաստակը գնաց գյուղ, որ գալլ որսա և, հենց աղվեսին տեսավ, պո՛կ, փախավ:

Մարիամ Սեֆերյան
1-ին դաս., 1991 թ.

Ամպը վերևում կապույտ փուչիկի պես կախվել էր: Եվ հանկարծ պայթեց, ու անձրև
եկավ:

Նարինե Թերզյան
1-ին դաս., 1991թ.

Կարո՞ղ ես արտագրել՝ բառերի մի մասը նկարելով:

Այսպես՝

Ստացվե՛ց: Շա՛տ ապրես:

Այստեղ գրի՛ր բառերը, որոնց մեջ ջուր չկա:

Լուսինը խճճվել էր ծառի ճյուղերի մեջ և չէր կարողանում դուրս գալ: Ծառը ամուր
բռնել էր լուսնին և չէր թողնում, որ հեռանա:

Նարինե Թերզյան
1-ին դաս., 1991թ.

Ինչպիսի՞ն է այս լուսինը:

Ինչպիսի՞ն է այս ծառը:

Այժմ փորձիր շարունակել.

խճճված թել

ամուր սեղան

խճճված

ամուր

խճճված

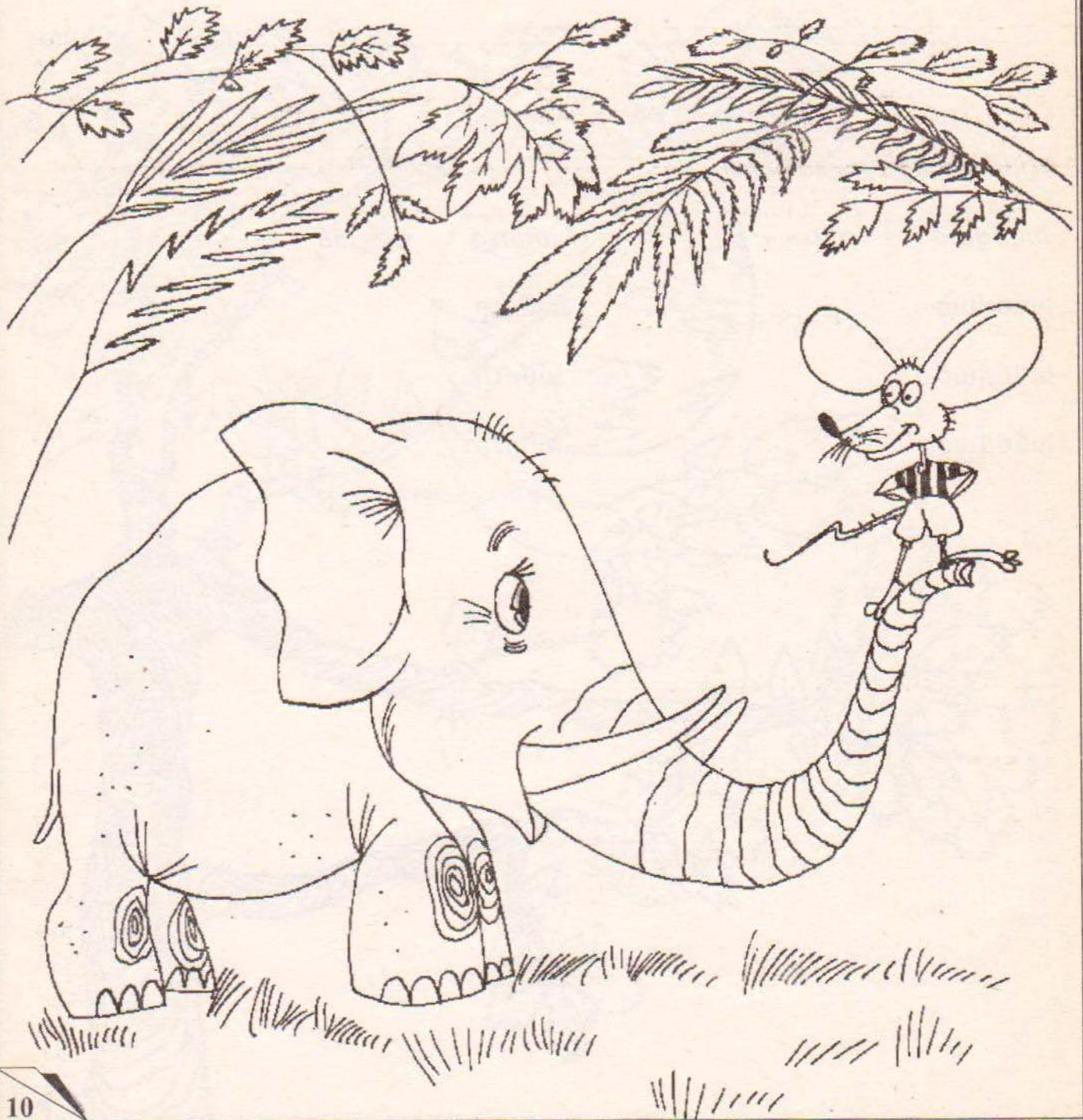
ամուր

խճճված

ամուր

Ասում են, թե տարիներ առաջ մի մուկ մտել է փղի ականջը: Փիղը վախից լեղանար է եղել, փախել է, ընկել մի մեծ փոս: Մուկը փորելով դուրս է եկել, իսկ փիղը փոսում սատկել է: Դրա համար էլ փղերը վախենում են մկներից:

Մեր Բաղայան
1-ին դաս., 1991թ.

Էլ ո՞վ է ումից վախենում:

Փիղը վախենում է մկից:

Ապակին վախենում է _____ :

Խոտը վախենում է _____ :

Պաղպաղակը վախենում է _____ :

Գրիչը վախենում է _____ :

Ատամը վախենում է _____ :

Ծաղիկը վախենում է _____ :

Արևը վախենում է _____ :

Անձրիք վախենում է _____ :

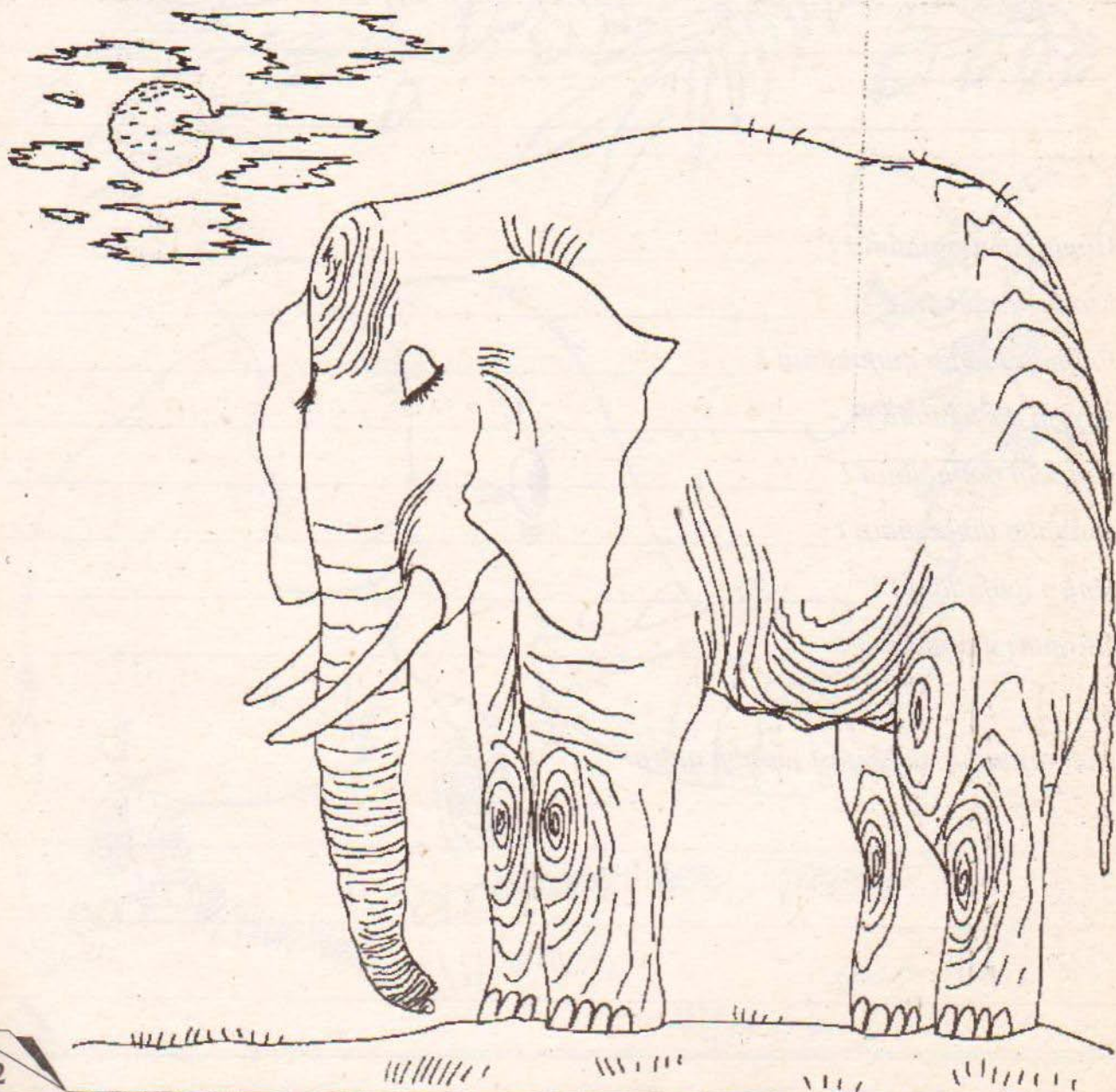
Իսկ այստեղ անվախ բառեր գրի՛ր:

Ասում են, թե մարդիկ առաջ տունը պահպանելու համար փիղ էին պահում, բայց գիշերը ինչ մահճակալ դնում էին փղի տակ, առավոտը ջարդված էր լինում: Մարդիկ անհծում են ու ասում.

- Կանգնած քնես:

Եվ փիղը մինչև հիմա կանգնած է քնում:

Գավիթ Հարությունյան
2-րդ դաս, 1991թ.

Փորձի՞ր հորիմել:

ՓՂԻ ԱԿԱՆՁՆԵՐՈՎ ՄՈՒԿԸ

Իսկ հիմա նկարի՞ր այդ մկանը, լա՞վ:

Մարդուկը, հենված մի փափուկ բարձի, հենված ու պստկած մի հրաշք բարձի, երազ է տեսնում ու հետո էլ լալիս, չգիտեմ ինչու լալիս է, լալիս... Ինքներդ իմացեք՝ ինչո՞ւ է լալիս...

Նարինե Թերզյան
1-ին դաս., 1991թ.

Արտագրի՞ր և վերջում ավելացրո՞ւ մեկ նախադասություն:

Այստեղ գրի՞ր ուրախ բառեր:

Իսկ այստեղ գրի՞ր լացող բառեր:

Մի գետ կար: Նրա վրա միշտ աղմկում էին նավերը: Իսկ գետը չէր սիրում աղմուկ:
Եվ մի օր ալեկոծվեց, և նավերը սուզվեցին: Եվ այդ օրվանից գետում տիրում է լռու-
թյուն:

Թամար Բալաշյան
1-ին դաս., 1991թ.

Արտագրի՛ր՝ բառերի մի մասը նկարելով:

Գրի՛ր բառեր, որոնք կարող են ավելո՞ծվել:

Հիմա գրի՛ր բառեր, որոնք կարող են սու՞գվել:

Տղաները աղջիկներին պաշտպանելու համար են: Տղաները պատրաստված են ուժից և ճարպկությունից:

Լ. Խանա Հակոբյան
1-ին դաս., 1991թ.

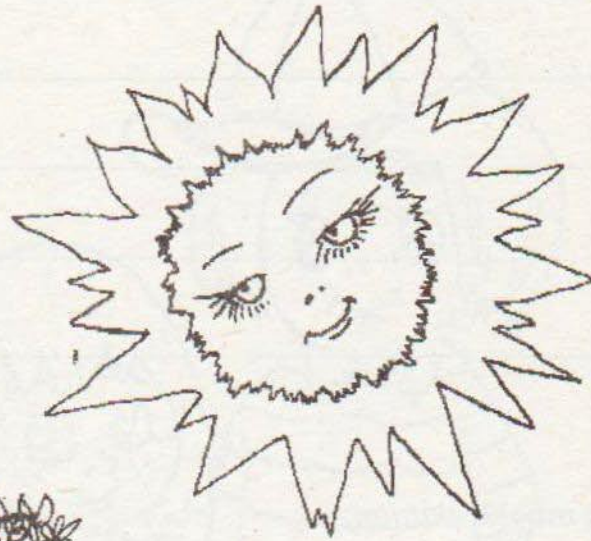
Իսկ ինչի՞ց են պատրաստված աղջիկները:

Այստեղ գրի՛ր աղջիկ բառեր:

Այստեղ գրի՛ր տղա բառեր:

Մի օր դուրս եկավ շողշողուն արևը և բոլորին բարևեց: Երբ նրա ձայնը լսեց գարունիկ քնքուշ աղջիկը, ինքն էլ դուրս եկավ: Արև քույրը երբ տեսավ գարունիկին, շատ ուրախացավ, որ գարունիկ աղջիկը դուրս եկավ:

Թամար Բալաշյան
1-ին դաս., 1991թ.

Արտագրի՞ր, վերջում ավելացրո՞ւ մեկ նախադասություն:

Այժմ փորձի՞ր նոր վերնագիր գտնել:

Կարո՞ղ ես շարունակել.

<i>շողշողուն</i>	<i>արև</i>	<i>քնքուշ</i>	<i>աղջիկ</i>
շողշողուն _____		քնքուշ _____	
շողշողուն _____		քնքուշ _____	
շողշողուն _____		քնքուշ _____	

Հիմա գրի՞ր այն բառերը, որոնց մեջ ծաղիկ կա:

Լուսինը երկնքում լողում-սալթաբում էր, իսկ աշխարհը դեռ քնած էր: Աստղերը փայլում էին և լույս էին տալիս երկնքում:

Նարինե Թերզյան
1-ին դաս., 1991թ.

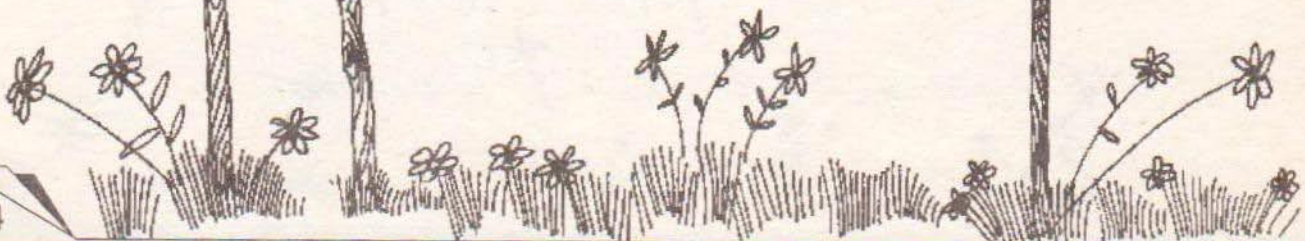
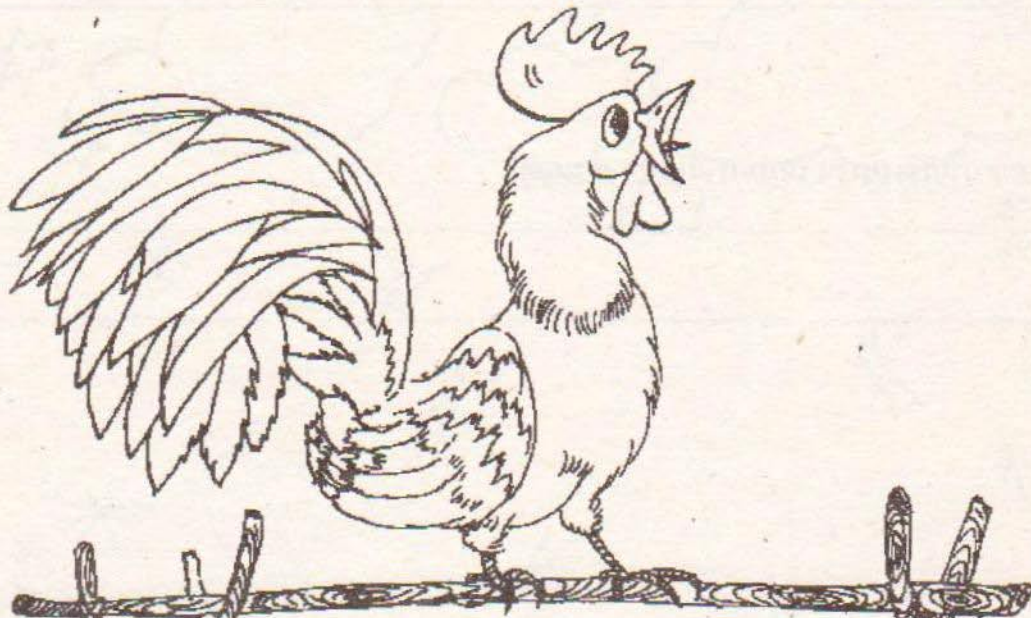
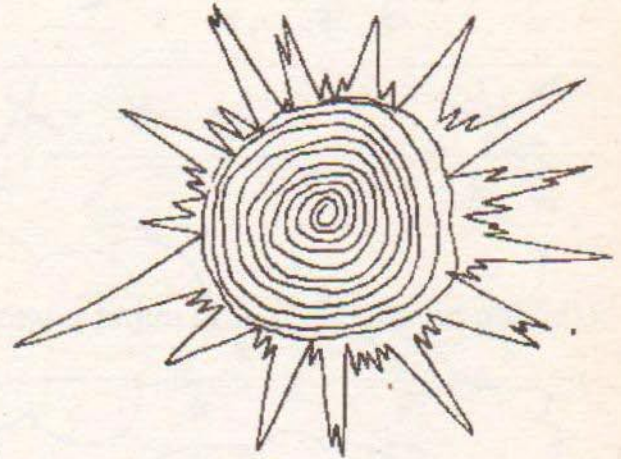
Արտագրիչ և վերջում ավելացրո՛ւ մեկ նախադասություն:

Այստեղ արտագրիչ լույս տվող բառերը:

Իսկ այստեղ գրի՛ր լույս տվող ուրիշ բառեր:

Արևը, ինչպես արաղաղ, կախվել էր երկնքում և ծուղրուղու էր կանչում, արթնացնում էր մարդկանց: Իսկ արաղաղը ներքևում քայլում էր, և նրա բազմազույն փետուրները, ինչպես արև, լույս էին տալիս:

Նարինե Թերզյան
1-ին դաս., 1991թ.

Արտագրիչի բաց թողնված բառը կամ նոր բառ գրի՛ր:

Արևը, ինչպես _____, կախվել էր երկնքում և ծուղրուղու էր կանչում, արթնացնում էր մարդկանց: Իսկ աքաղաղը ներթևում քայլում էր, և նրա _____ փետուրները, ինչպես _____, լույս էին տալիս:

Կարո՞ղ ես շարունակել.

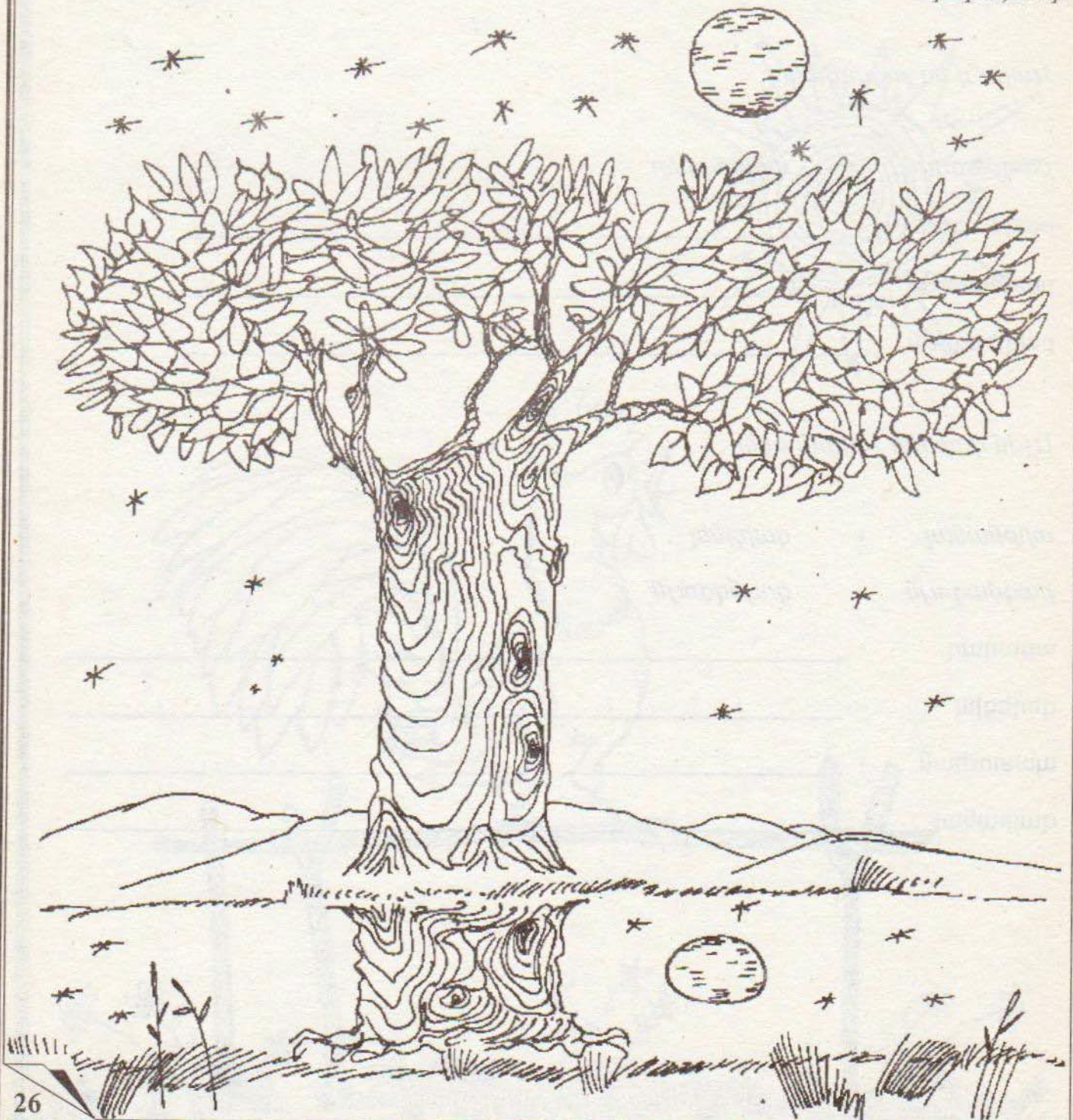
<i>բազմագույն</i>	<i>փետուրներ</i>
բազմագույն	_____
բազմագույն	_____
բազմագույն	_____

Այժմ փորձիր շարունակել.

<i>արթնանալ</i>	-	<i>զարթնել</i>
<i>բազմագույն</i>	-	<i>գույնզգույն</i>
աքաղաղ	-	_____
գեղեցիկ	-	_____
պատուհան	-	_____
զայրանալ	-	_____

Գիշերը և գետը չէին տարբերվում իրարից, ոնց որ գետ չլիներ, այլ միայն գիշեր լի-
նէր: Ծառը քնած էր, լուսինը երկնքում լույս էր տալիս, և նրա ստվերը ընկել էր գետի
մեջ:

Նարինե Թերզյան
1-ին դաս., 1991թ.

Այստեղ նկարի՛ր ինչ ուզում ես:

Ուզո՞ւմ ես պատմել քո նկարածի մասին:

Պատմի՛ր, լա՞վ:

Այստեղ գրի՛ր բառեր, որոնք չես կարող նկարել:

Եթե ես մեծ լինեի, երեխաներին չէի թողնի, որ ծաղիկները քաղեին, չէի թողնի, որ փթեռներին բռնեին, որովհետև փթեռը մի օր է ապրում: Կտավորեցնեի չբռնել:

Մարիամ Սևֆերյան
1-ին դաս., 1991թ.

Իսկ հիմա ինձ պատմիր.

ԵՐԲ ԵՍ ՓՈՔՐ ԷԻ

Այստեղ գրիր փոքր բաներ:

Իսկ այստեղ գրիր մեծ բաներ:

Թիթեռը փախաձև անձրևից, մտավ ծառի տերևների տակ: Ծառը իր տերևներով փաթաթեց թիթեռին, և նրանք բարեկամացան: Թիթեռը միշտ բռչում էր ամեն տեղ և ինչ որ տեսնում էր, գալիս պատմում էր ծառին:

Նարինե Թերզյան
1-ին դաս., 1991թ.

Ի՞նչ էր պատմում թիթերը ծառին:

Ինչպիսի՞ն էր թիթերը:

Ինչպիսի՞ն էր ծառը:

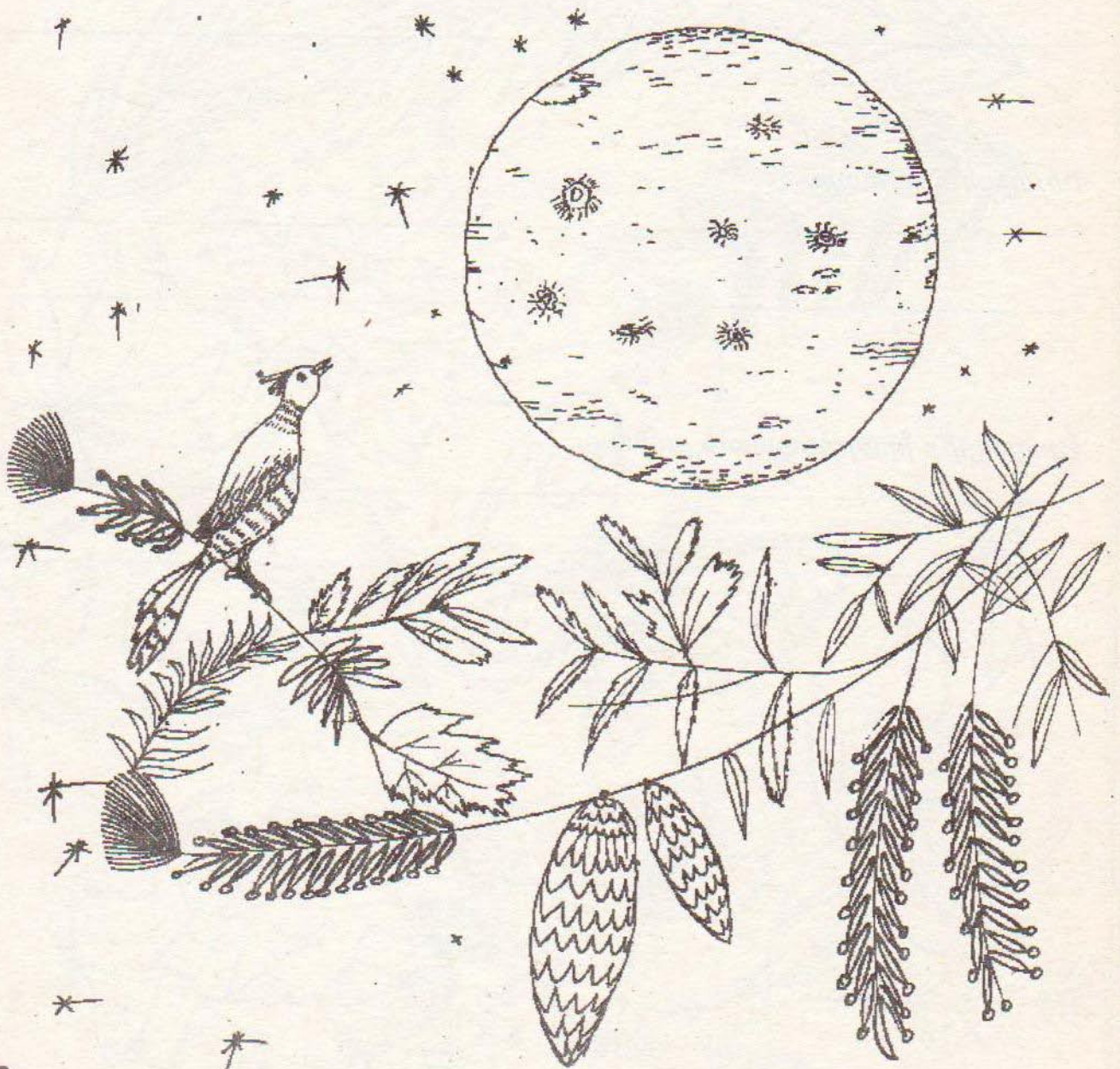
Արտագրի՞ր իրար բարեկամ բառերը:

Ծիտիկը երագում էր տեսնել լուսնին ու մի օր էլ որոշեց չքնել: Ծառի ճյուղին նստած՝ սպասում էր լուսնյակի երևալուն: Շուտով երևաց լուսինը:

- Ի՛նչ գեղեցիկ է ու մեծ, - գարնացավ ծիտիկը:

Նա երկար ժամանակ հրճվանքով նայում էր լուսնին: Նրա աչքերը կամաց-կամաց փակվեցին:

Հարդան Արրահամյան
1-ին դաս., 1991թ.

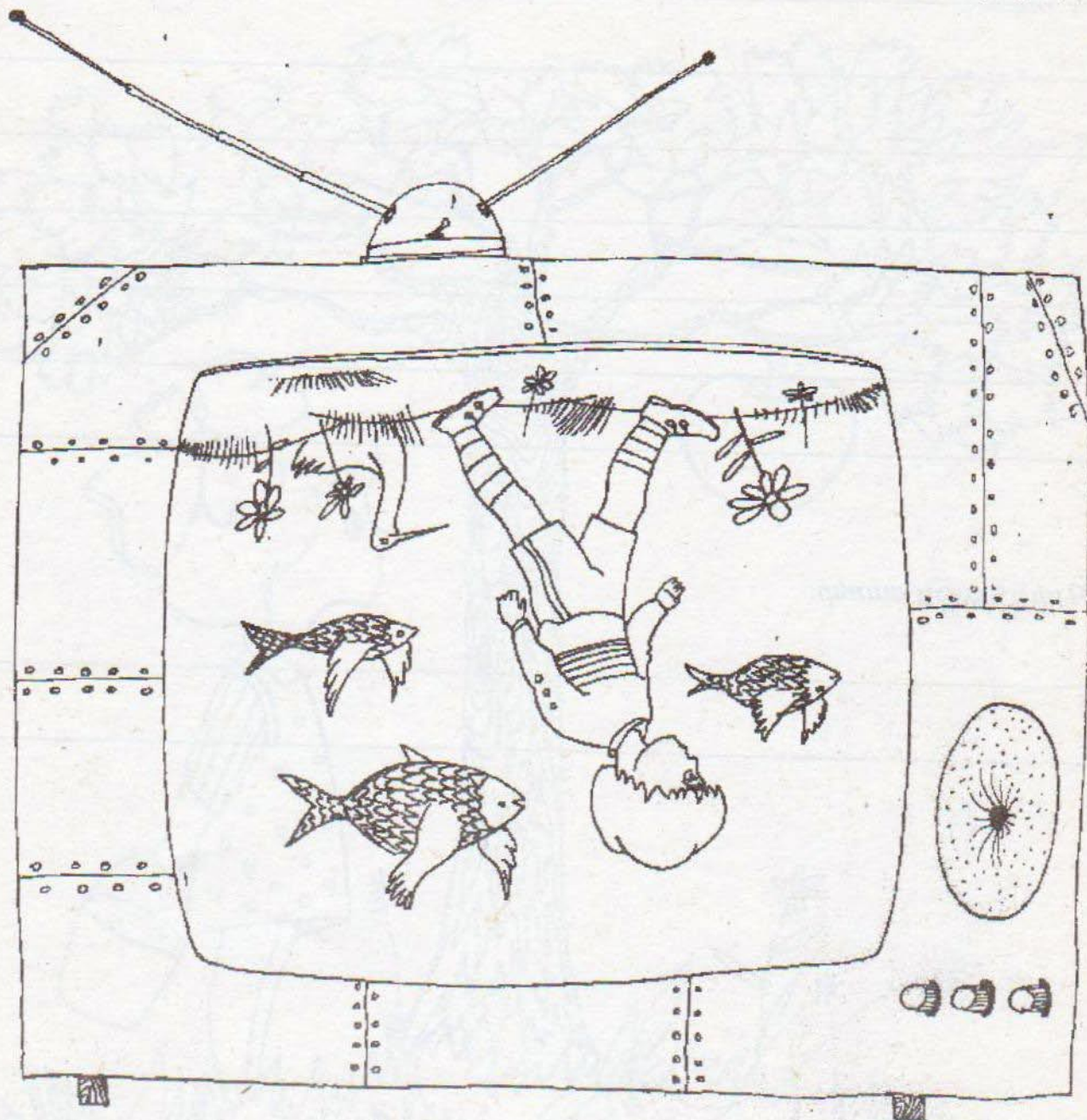
Կար-չկար, մի աղջիկ կար: Այդ աղջիկը ուներ մի ծառ: Այդ ծառը հրաշք էր: Աղջիկը ամեն օր ջրում էր այդ ծառը ու սպասում, քե էրք կծաղկի: Գարնան մի գեղեցիկ օր աղջիկը դուրս եկավ ու տեսավ, որ իր ծառին ծաղկել էր մի մեծ, կարմրաթուշ խնձոր: Եվ աղջիկը շատ ուրախացավ:

Թամար Բալաշյան
1-ին դաս., 1991թ.

Մի հեռուստացույց ամեն ինչ հակառակն էր ցույց տալիս: Մարդը հետ-հետ էր քայլում, գլխի վրա էր կանգնում ու չէր շնչում: Ծաղիկները հողի տակ էին, ձկները թռչում էին, իսկ թռչունները ջրում լողում էին: Ես չեմ ուզում ամեն ինչ հակառակ ցույց տվող հեռուստացույց ունենալ:

Արամայիս Դարբինյան
1-ին դաս., 1991թ.

Կարո՞ղ ես շարունակել.

Մարդը գլխի վրա է կանգնում:

Ձկները թռչում են:

Արևը _____

Սկները _____

Տները _____

Բաղիկները _____

Կարո՞ղ ես պատասխանել.

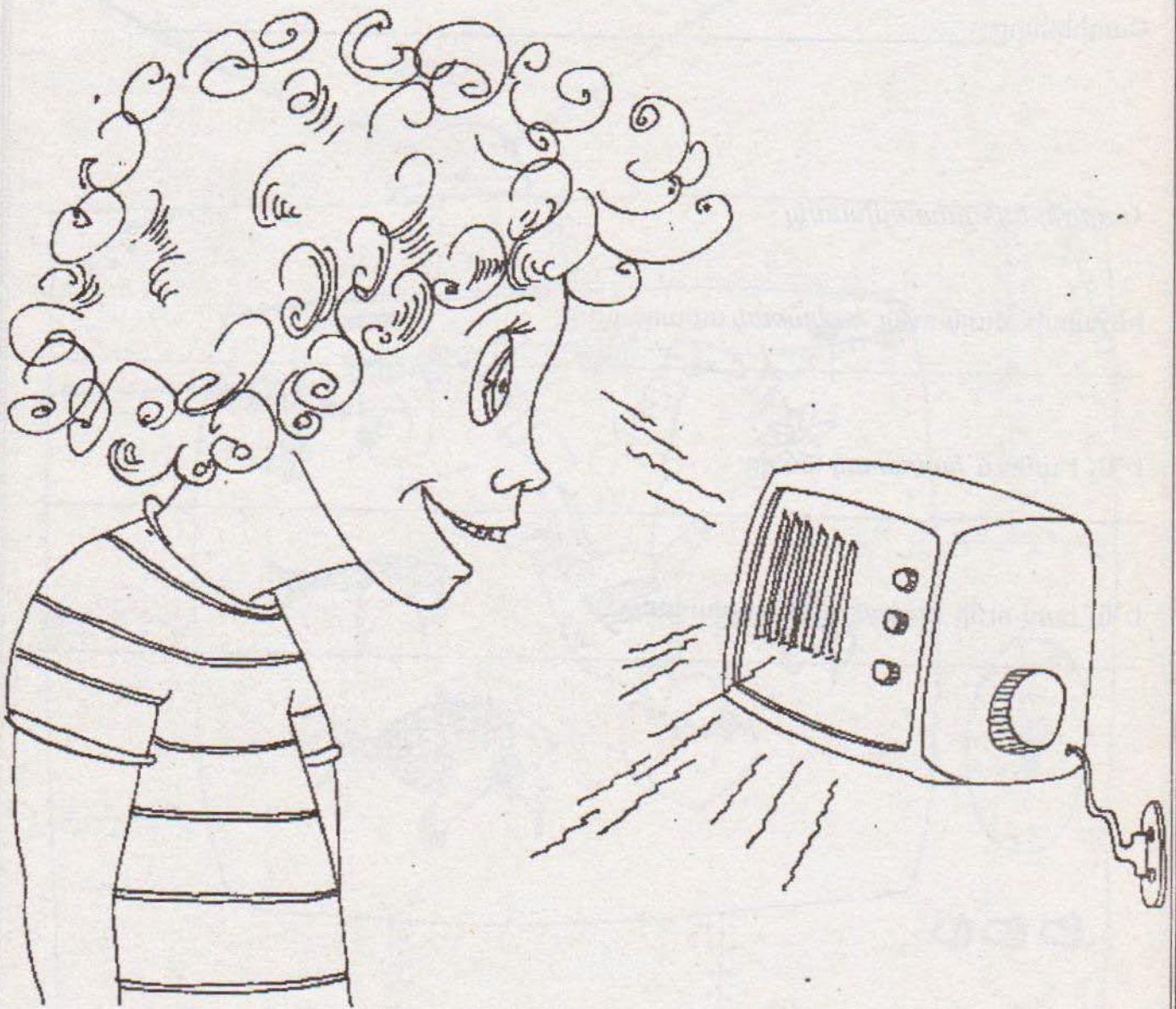
Ինչպիսի՞ ծայն ունի *հակառակ* աքաղաղը:

Ի՞նչ է անում *հակառակ* ամպը:

Ի՞նչ համ ունի *հակառակ* պաղպաղակը:

Մի օր ես ռադիոն սխառի և քիչ էր մնում ծիծաղից ուշաթափվեի: Հաղորդավարը
ծրագիրը հաղորդում էր երգելով:

Արսեն Պողոսյան
1-ին դաս., 1991թ.

Այս նախադասությունը հաղորդել են հակառակ ուղիով: Կարդա՛ր քարձրածայն:

Իլերիս ըենմակերար, ամիի սե զեծ իմ ըիբրբատեի քպեղ մենտապկ:

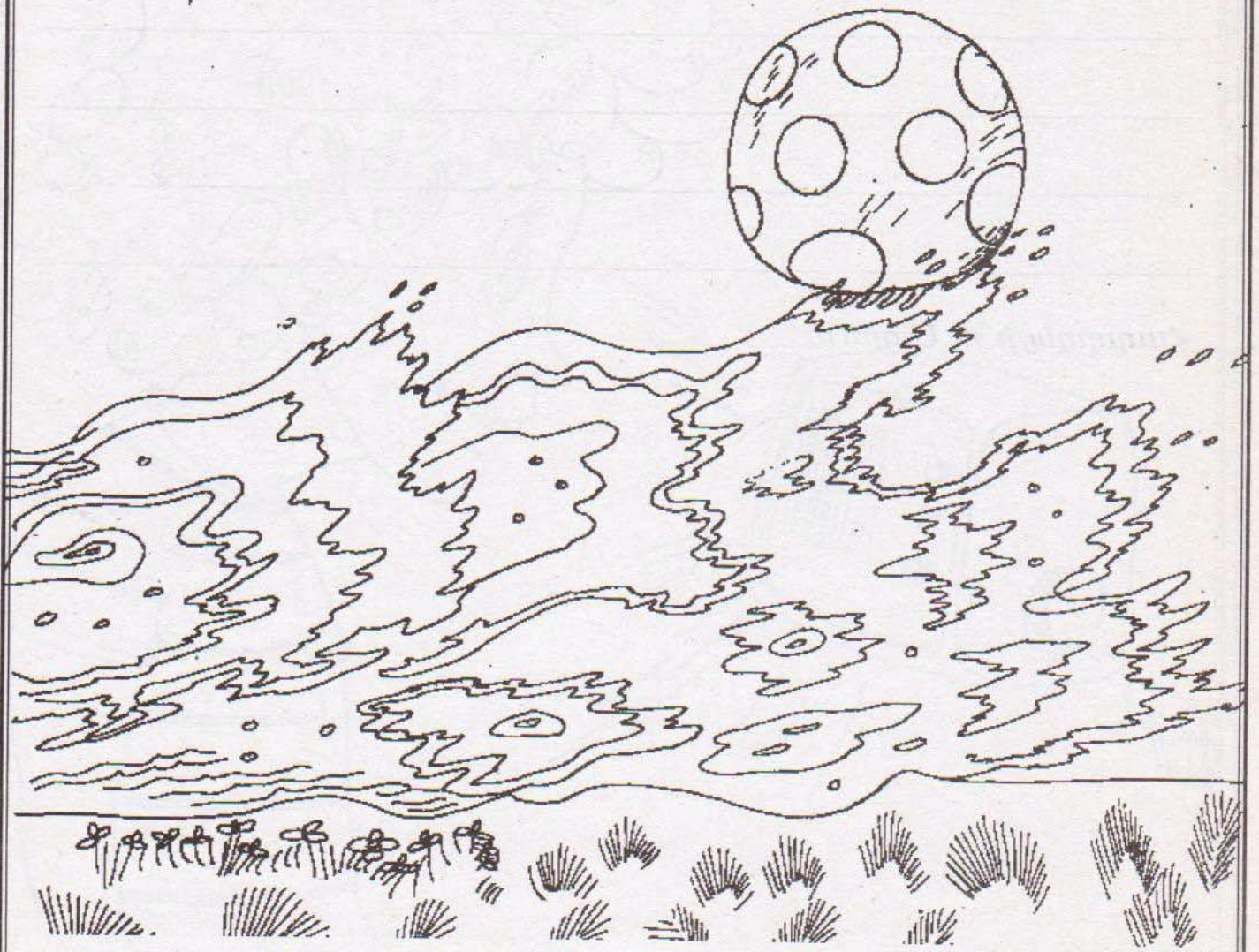
Այստեղ գրի՛ր ի՞նչ են հաղորդել.

Հիմա ի՛նքդ գրի՛ր մի նախադասություն և այն հաղորդի՛ր հակառակ ուղիով:

Հաղորդեցի՞ր: Ապրե՛ս:

Գնդակը գլորվում էր դաշտերով: Հանդիպեց մի աղջկա: Աղջիկը վերցրեց նրան և տարավ տուն: Դա տեսավ գետակը և տխրեց: Գնդակը այնքան էր տխրել, չէ՞ որ ինքը հանգիստ գլորվում էր դրսում, խաղում գետակի հետ, իսկ հիմա ընկած է աղջկա տանը: Եվ մի անգամ գնդակը պատուհանից փախավ գետակի մոտ: Գետակը տարավ նրան մի բարի աշխարհ, որ էլ ոչ ոք գնդակին չբռնի...

Համլետ Հայրապետյան
1-ին դաս., 1991թ.

Փորձի՛ր շարունակել.

Այդ բարի աշխարհում _____

Գրի՛ր աշխարհի ամենակարևոր բաները.

Միրելի ուլիկ ջան: Երբ ես կարդացի քո մասին, իմ տրամադրությունը շատ բարձրացավ: Երբ ես կարդում էի և հասա այն մասին, որ գայլը դուռը թակում է, շատ վախեցա, որ դուռը բաց կանես, և քո մայրը կտխրի: Բայց բախտս բերեց. դուռը բաց չարիք, և քո մայրը չտխրեց:

Անահիտ
2-րդ դաս., 1989թ.

Արի նամակ գրենք զայլին, լա՞վ:

ՆԱՄԱԿ ԳԱՅԼԻՆ

Այստեղ գրի՛ր զայլի հասցեն:

Իսկ այստեղ քո հասցեն գրի՛ր:

Այստեղ գրի՛ր պոզավոր բառեր:

Իսկ այստեղ գրի՛ր զայլ բառեր:

Անապատով ուղտերի քարավան էր գնում: Նրանք բոլորն էլ հոգնած ու քաղցած էին: Մի ուղտ ետ մնաց մյուսներից, որ ուտելիք փնտրի, հանկարծ մի փուշ տեսավ: Նա ա-
սաց.

- Ա՛յ խոտ, դու շատ ես փշոտ, բայց ես շատ քաղցած եմ, ստիպված պետք է քեզ ու-
տեմ:

Այդ օրվանից անապատի երկար ճանապարհներին ուղտերը միայն փուշ են ուտում:

Արամիկ Բարսյան
1-ին դաս., 1991թ.

Հորինիր.

ԻՆՉՈ՞Ւ Է ՈՒՂՏԸ ԾՈՄՈՎԱԾ

Շարունակիր.

քաղցած ուղտ

քաղցած _____

քաղցած _____

քաղցած _____

դեղին անապատ

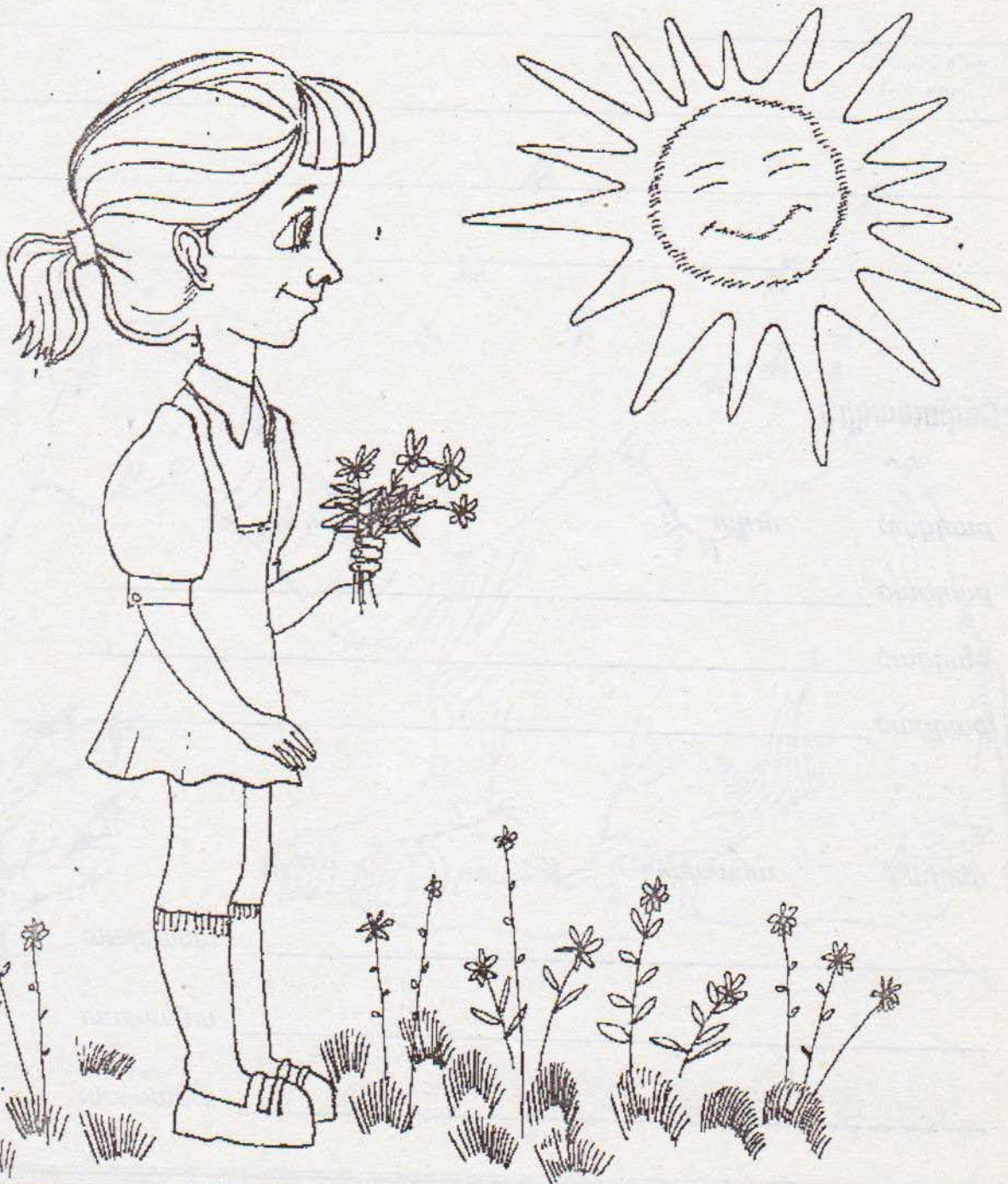
_____ անապատ

_____ անապատ

_____ անապատ

Մի աղջիկ է լինում, անունը՝ Արևիկ: Ինքն էլ արևի նման գեղեցիկ է լինում՝ խոշոր աչքերով ու կարմիր բշերով: Ամբողջ օրը Արևիկը խաղում է դրսում, իսկ երբ երեխա չի լինում, սկսում է պահմտոցի խաղալ արևի հետ: Երբ ծնեռ է գալիս, Արևիկը վերցնում է իր գունավոր մատիտները և սկսում է նկարել մեծ ու փոքր արևներ:

Սոնա Պետրոսյան
2-րդ դաս., 1991թ.

Կարո՞ղ ես շարունակել.

արևի նման _____

գեղեցիկ

խորանանկ

ուժեղ

վախկոտ

չարածճի

շատախոս

խելացի

ճարպիկ

բարի

քաղցր

խոշոր

Կարո՞ղ ես սա էլ շարունակել.

հեռախոսի նման _____

աթոռի նման _____

բաժակի նման _____

փուչիկի նման _____

պայուսակի նման _____

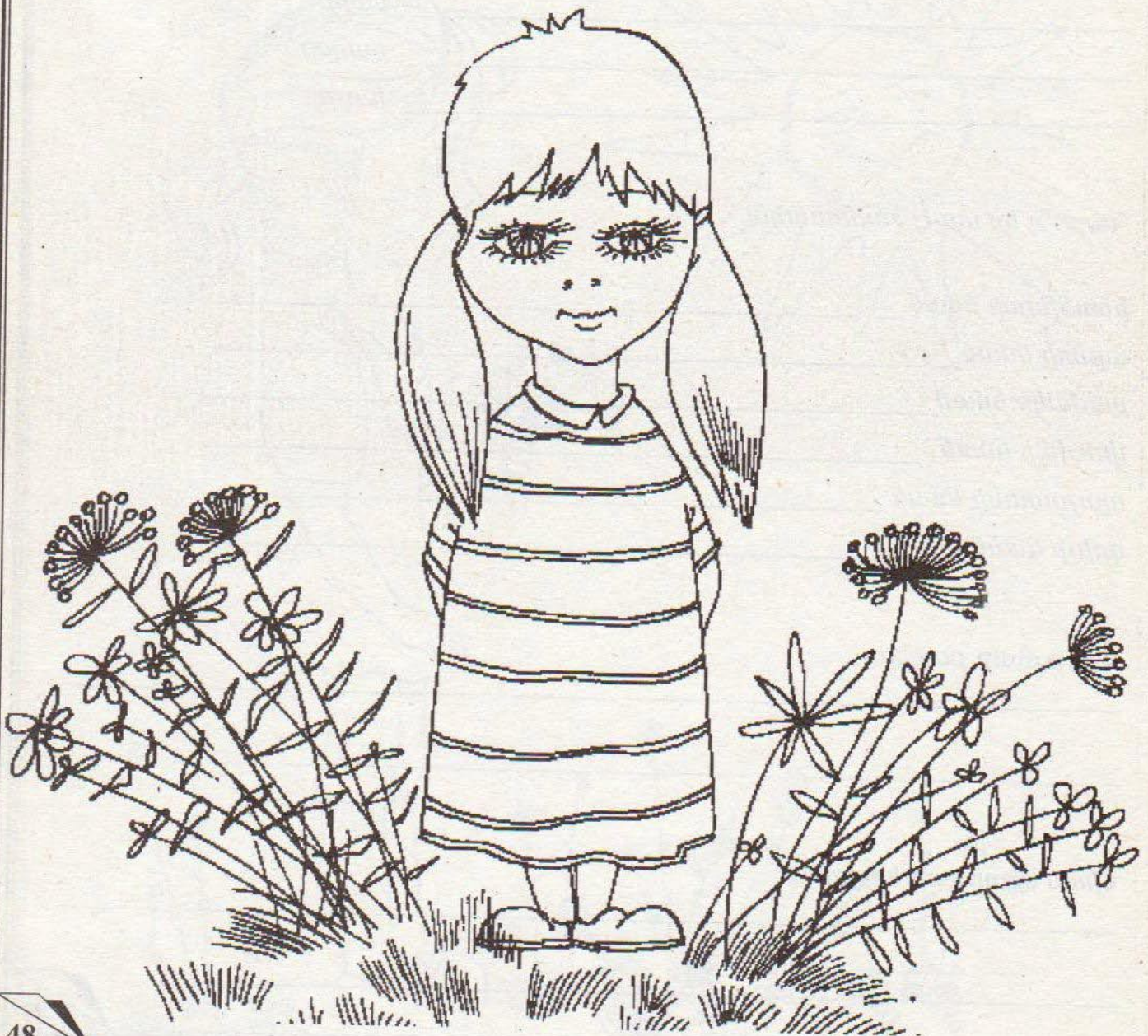
գրիչի նման _____

Գրի՛ր տաք բառեր:

Հիմա սառը բառեր գրի՛ր:

Ես նման եմ փխսիկի, որովհետև հեզիկ-նազիկ եմ: Ես նման եմ նապաստակի, որովհետև նապաստակները ունեն երկար ականջներ, իսկ ես ունեմ երկար մազեր: Որ կապում եմ, նապաստակների ականջների են նմանվում:

Լիանա Հակոբյան
1-ին դաս., 1991թ.

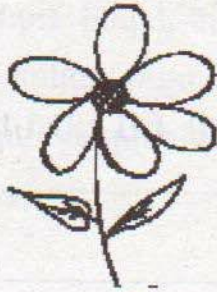
Իսկ դո՞ւ ինչ կենդանու ես նման: Ինչո՞ւ:

Կարո՞ղ ես գրել:

Ի՞նչ ԿԵՆԴԱՆՈՒ ԵՄ ԵՍ ՆՄԱՆ

Ի՞նչ ԿԵՆԴԱՆՈՒ Է ՆՄԱՆ ՄԵՐ ԴԱՍԱՐԱՆԻ...

Բաց թողնված բառերի փոխարենն պետք էկաժ նկարը նկարի՛ր և կարդա՛:

ծաղիկ

բարև

ոզնի

անտառ

Մի կար, մի բարի : Այնտեղ շատ կային:

Մի օր ելավ և տվեց: շատ զարմացան, և նրանք էլ

ասացին՝

Այդպես նրանք բարեկամացան:

Հիմա արտագրի՛ր, լա՞վ:

Ստացվե՞ց: Հետաքրքիր էր, չէ՞:

Հիմա փորձի՛ր ինքդ հորինել այդպիսի առաջադրանք.

Ստացվե՞ց: Առաջարկի՛ր ընկերոջդ:

Չյուն էր գալիս: Մպիտակ աստղիկները պարելով իջնում էին ներքև: Այնքան լավ էր բակում: Ես ուզում էի բռնել ճերմակաթև քիթեռնիկներին: Նրանք խռոված հավվում էին: Հանկարծ ես տեսա մի խոշոր ու մեծ փաթիլ: Դա իմ փաթիլն էր: Ես դուրս հանեցի լեզուս, և սառը փաթիլը հավվեց լեզվիս ծայրին: Նա երևի ինձ մի բան էր ուզում ասել: Տեսնես ի՞նչ էր ասելու:

Լիլիթ Վարդանյան
1-ին դաս., 1989թ.

Ի՞նչ էր ասելու փաթիլը

Արտագրիի ճերմակ բառերը.

Փորձիր՝ շարունակել.

փափուկ

ձյուն

ձյուն

ձյուն

ձյուն

պայծառ

աստղիկներ

աստղիկներ

աստղիկներ

աստղիկներ

խոշոր

փաթիլ

խոշոր _____

խոշոր _____

խոշոր _____

ճերմակաթև

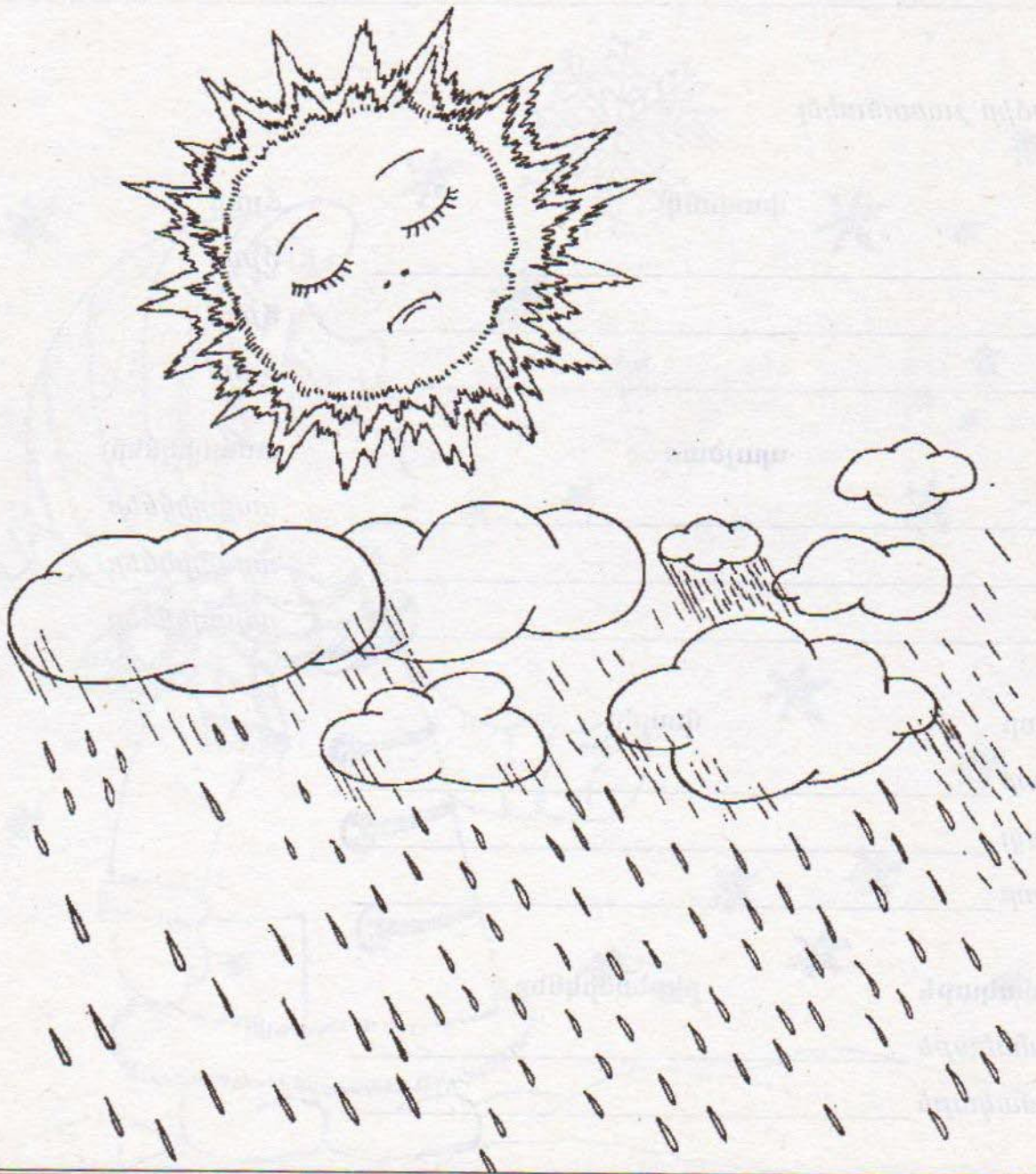
թիթեռնիկներ

ճերմակաթև _____

ճերմակաթև _____

Մի օր քամին արևին կանչեց դուրս: Բայց արևի մայրիկը չթողեց: Արևը շատ խնդրեց մայրիկին, որովհետև իրեն դրսում սպասում էր քամին: Արևը քամուն շատ էր սիրում, որովհետև քամին արևի միակ ընկերն էր: Այդպես էլ մայրիկը արևին դուրս չթողեց, ասելով՝ մութ է: Արևը սկսեց լաց լինել: Արցունքները անձրև դարձած իջան ցած:

Վարդան Արրահամյան
1-ին դաս., 1994թ.

Փորձիր շարունակել.

քամու պես _____

արևի պես _____

անձրևի պես _____

ուսուցչի պես _____

հայրիկի պես _____

քույրիկի պես _____

եղբոր պես _____

փնփնթան, ինչպես _____

ծիծաղելի, ինչպես _____

չխկչխկան, ինչպես _____

թափթփված, ինչպես _____

զարմանալի, ինչպես _____

զնզնզան, ինչպես _____

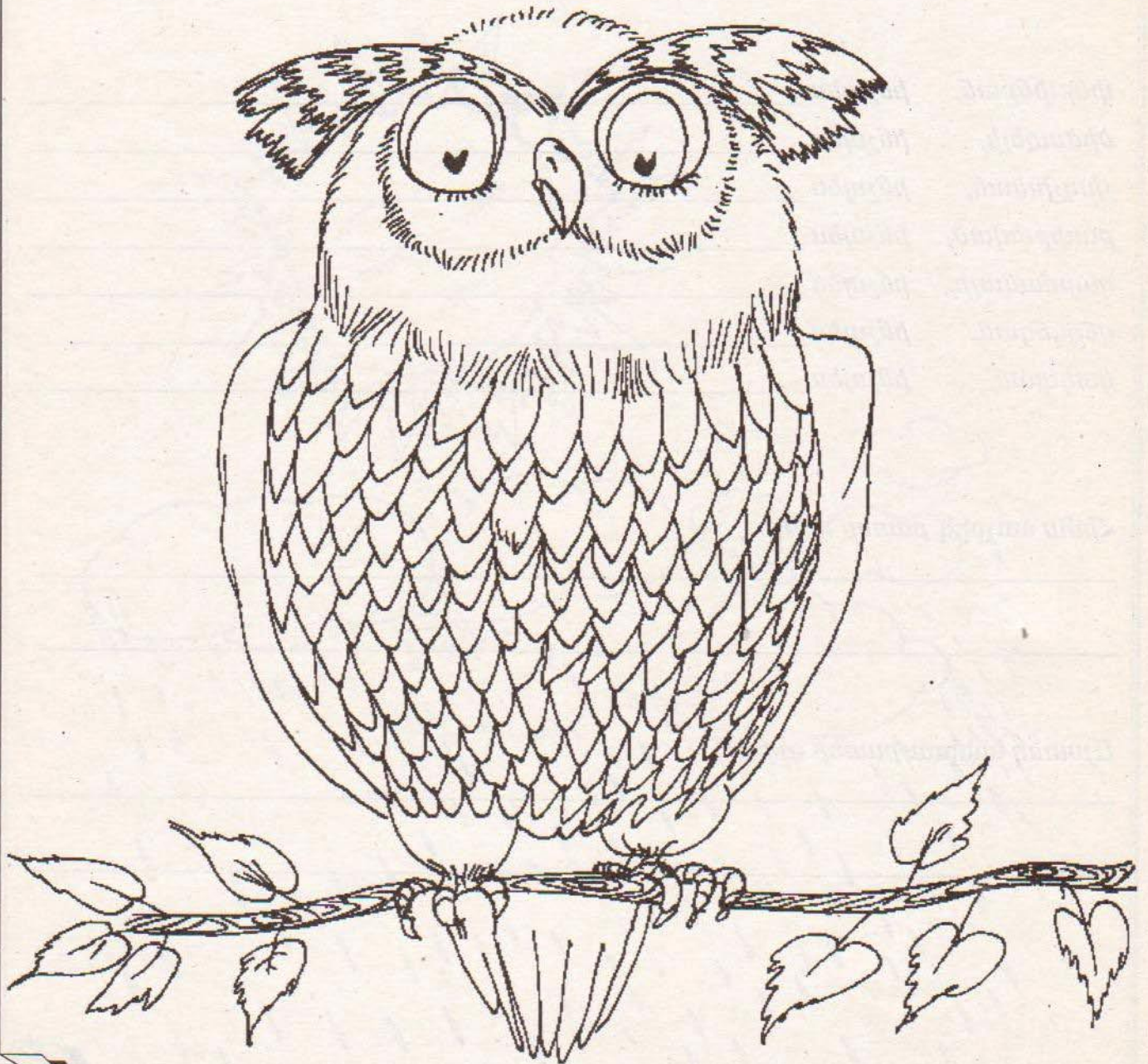
կտկտան, ինչպես _____

Հիմա մայրիկ բառեր գրիր:

Այստեղ երեխա բառեր գրիր:

Մի անգամ բվի ծննդյան օրը խլուրդը մի տուփ լուցկի նվիրեց: Բուն այն վառեց և անզգուշությամբ հրդեհեց ամբողջ անտառը: Այրվեցին բոլոր կենդանիները և ծառերը: Այդ օրվանից անտառի ոգին անիծեց բվին, որ նա միայն գիշերները տեսնի: Եւ այդպես էլ եղավ. բուն մինչև օրս էլ որսի է դուրս գալիս միայն գիշերները:

Արամիկ Բարսյան
1-ին դաս., 1991թ.

Կպատմե՞ս քո ծննդյան օրվա մասին:

ԻՄ ԾՆՆԴՅԱՆ ՕՐԸ

Հիմա գրի՛ր ի՞նչ ես ուզում նվեր ստանալ և նկարի՛ր դրանք:

Արևը մի գեղեցիկ աղջիկ էր: Նա ամեն օր թռչկոտելով ուրախ-ուրախ գնում էր, մարդկանց տաքացնում: Այդ մարդկանց մեջ կար մի ժլատ մարդ: Նա նախանձում էր, որ արևը բոլորին է տաքացնում: Եւ որոշում է գողանալ: Ժլատը վերցնում է մի պարկ, որ արևին գողանա: Արևը թևեր է առնում և բարձրանում երկինք: Ու մինչև հիմա նա այնտեղ է, որ հավասար տաքացնի մարդկանց:

Պարույր Խաչատրյան
1-ին դաս., 1991թ.

Ի՞նչն է միայն քոնը:

Ի՞նչն է, որ քոնը չէ:

Ի՞նչն է, որ միայն քոնը չէ:

Այստեղ գրի՛ր բառեր, որոնք մայրիկդ է շատ սիրում.

Մի անգամ մի ամպ շնիկի ձև ստացավ: Նա իջավ ցած, կախվեց դաշտի վրա և անձրևի քափեց: Մարդիկ զարմացան, որ ամպը շնիկ է դարձել, իջել ցած և դեռ անձրև էլ է բերում: Մարդիկ կային, որ գիտեին՝ շնիկը չէ անձրևի բերողը, այլ մի ամպիկ՝ վերևից: Ամպ-շնիկը նորից իր դեմքը ստացավ և բարձրացավ երկինք: Մարդիկ արդեն հասկացան, թե ամպերն ինչ կարող են դառնալ:

Նարինե Թերզյան
1-ին դաս., 1991թ.

Կարո՞ղ ես շարունակել.

ամպ-շնիկը, ամպոտ շնիկը

Դրանցից մեկը դարձրո՛ւ վերնագիր և պատմություն հորինիր:

Հիմա գրի՛ր բառեր, որոնց մեջ ծառ կա:

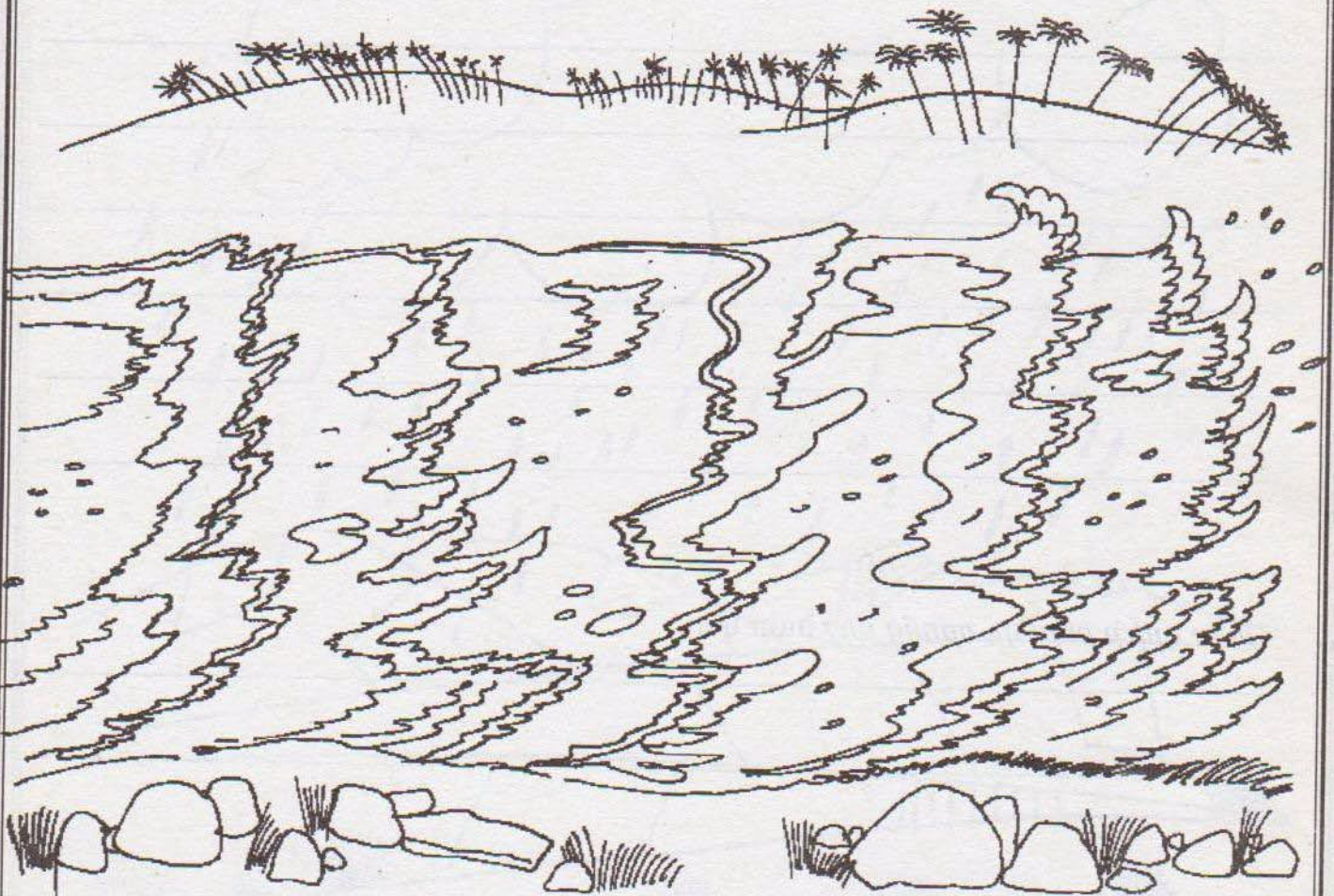
Կար-չկար՝ մի պարծենկոտ գետակ: Այդ գետակը ամբողջ օրը վազում էր ու պարծե-
նում.

- Ես բոլորից ուժեղ եմ ու գեղեցիկ, բոլորը ինձանից վախենում են:

Եւ վազելով հասավ ծովին: Ծովը պարծենկոտին առավ իր գիրկը ու կամաց ական-
ջին շնչաց, որ մյուս անգամ չպարծենա:

Պարծենկոտը լռեց, որովհետև իրենից ուժեղն էլ կար:

Արփինե Մկրչյան
1-ին դաս., 1991թ.

Ո՞ր պատմության մեջ ես հանդիպել մի ուրիշ պարծենկոտի:

Կարո՞ղ ես գրել վերնագիրը.

Դու սա էլ կարող ես շարունակել.

Մրջյունն ավելի մեծ է, քան _____

Կատուն ավելի մլավան է, քան _____

Փիղն ավելի փոքր է, քան _____

Չյունն ավելի տաք է, քան _____

Անձրևն ավելի քաց է, քան _____

Ծովն ավելի փոքր է, քան _____

Սարն ավելի ցածր է, քան _____

Արևն ավելի սառն է, քան _____

Աշունն ավելի քիչ գույներ ունի, քան _____

Նապաստակն ավելի քաջ է, քան _____

Գրի՛ր բառեր, որոնց մեջ ջուր կա.

Մի օր ձմռան վերջն էր, բայց ձմեռը չէր գնում: Գարունը եկավ, և նրան տեղ չկար:
Գարունը շատ բարկացավ և ասաց.

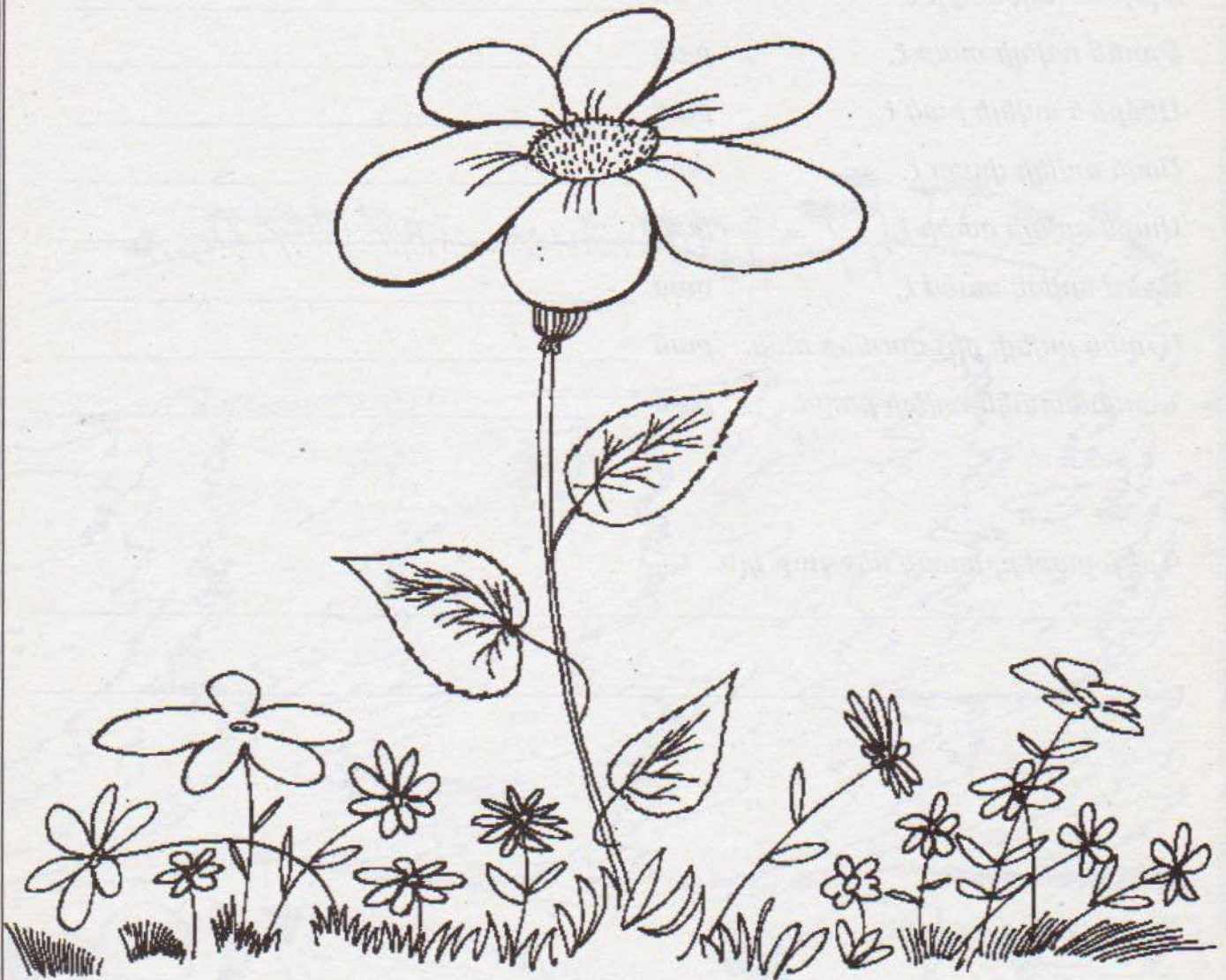
- Ա՛յ գիժ ձմեռ, գնա այստեղից, քո հերթը չէ:

Եվ նրանք սկսեցին կռվել: Մի ծաղիկ այդ գոռոռոցից արթնացավ և ասաց.

- Ինչո՞ւ եք կռվում, ա՛յ ձմեռ ու գարուն:

Չմեռը զարմացած գնաց իր տունը:

Լիանա Մարգարյան
1-ին դաս., 1991թ.

Հորինի՛ր և նկարի՛ր:

ՋԱՐՄԱՑԱԾ ՉՍԵՆԸ

Իսկ հիմա գրի՛ր այն բառերը, որոնք կապ ունեն ձմռան հետ:

Երբ գարունը բացվեց, արևը դուրս եկավ: Նա շատ գեղեցիկ էր, նրա աչքերը փայլում էին, նա շատ ժպտացող, երգող, պարող արև էր: Երբ նա դուրս էր գալիս, բոլոր երեխաները նրան դիմավորում էին: Նրանք ուրախ-ուրախ խաղում էին: Երբ գիշերը գալիս էր, արևը երեխաներին ցտեսություն էր ասում, իսկ առավոտյան երեխաներին բարի լույս ու բարի օր էր տալիս իր ճառագայթներով:

Թամար Զախչյան
1-ին դաս., 1991թ.

Նկարի՞ր այս պատմության արևին:

Կարո՞ղ ես շարունակել:

շատ - քիչ
ուրախ - տխուր

մեծ _____ գիշեր _____

արագ _____ արև _____

ուժեղ _____ զլուխ _____

քաղցր _____ ջուր _____

գեղեցիկ _____ քար _____

բարձր _____ մրջյուն _____

կարճ _____ երկինք _____

բարի _____ ծառ _____

լայն _____ թռչուն _____

Այստեղ գրի՞ր արևի գույն ունեցող բառեր:

Ինձ համար ամեն ինչ վարդագույն է: Ես նկարում եմ վարդագույն ամպեր, վարդագույն նավեր, վարդագույն սարեր, վարդագույն ծաղիկներ, շա՛տ-շա՛տ ծաղիկներ: Մի անգամ ես նստեցի վարդագույն ամպիկի վրա և թռա բարձր, մինչև վարդագույն արևը: Վարդի հոտ էր գալիս: Իմ կողքով թռչում էին վարդերով ծածկված ամպիկները: Անձրևի վարդագույն արցունքները կաթկթում էին երեսիս: Ես արթնացա: Այլ քեզ հրա՛շք: Երազս էլ վարդագույն էր:

Լիլիթ Վարդանյան
1-ին դաս., 1989թ.

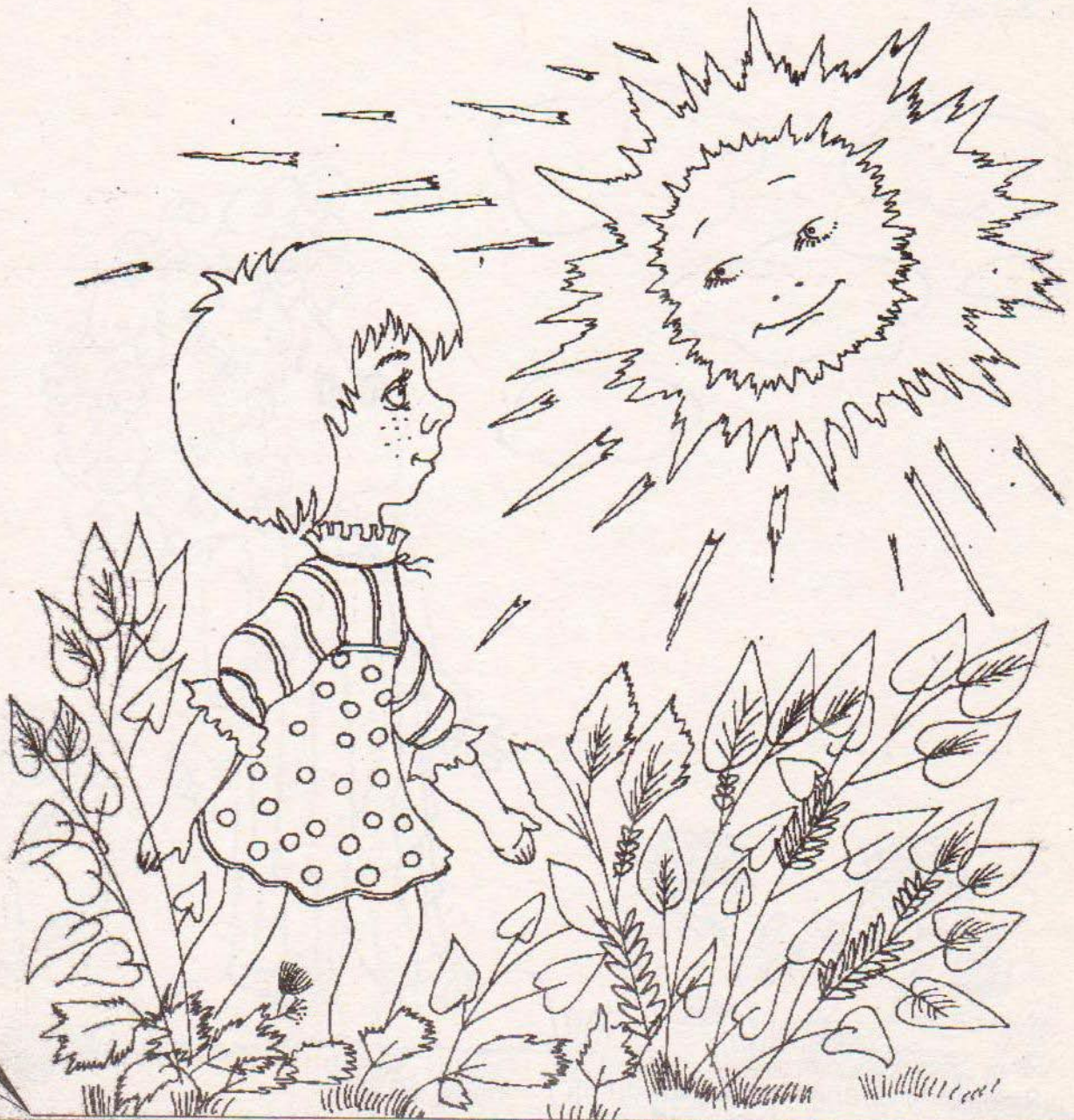

Այս էջը ներկի՛ր քո ուզած գույներով:

Հիմա դրանց վրա գրի՛ր այդ գույների բառեր:

Ասում են, որ մի ժամանակ արևը աղջիկ է եղել՝ մի գեղեցիկ, շեկլիկ ու կապուտաչյա աղջիկ, բայց չար կախարդը նրան կախարդել ու դարձրել է արև: Արևը ինչքան փոքրիկ աղջիկ է տեսնում, հիշում է իր մանկությունը: Նա սիրում է բոլոր փոքրիկ աղջիկներին: Եւ նա մտերմացավ մի փոքրիկ աղջկա հետ: Նա ամեն առավոտ գնում էր, նրան իր շողերով արթնացնում: Աղջիկը շատ էր սիրում նրա շողերը: Երկար ժամանակ նա խաղում էր արևի շողերի հետ:

Լիլիթ Բոլոյան
2-րդ դաս., 1991թ.

Շարունակի՞ր.

զեղեցիկ - տգեղ

շեկլիկ _____ փոքրիկ _____

աղջիկ _____ առավոտ _____

արթնանալ _____ սիրել _____

խաղալ _____ զնալ _____

փոքրանալ _____ հիշել _____

Իսկ հիմա սա շարունակի՞ր:

մտերմանալ աղջկա հետ

մտերմանալ _____

մտերմանալ _____

մտերմանալ _____

Այստեղ արտագրի՞ր բարձրահասակ բառերը:

Իսկ այստեղ արտագրի՞ր ցածրահասակ բառերը:

Մի օր արագիլը թռչում էր և տեսավ, թե ինչպես ուռենին կախել է իր ճյուղերը: Նա ասաց.

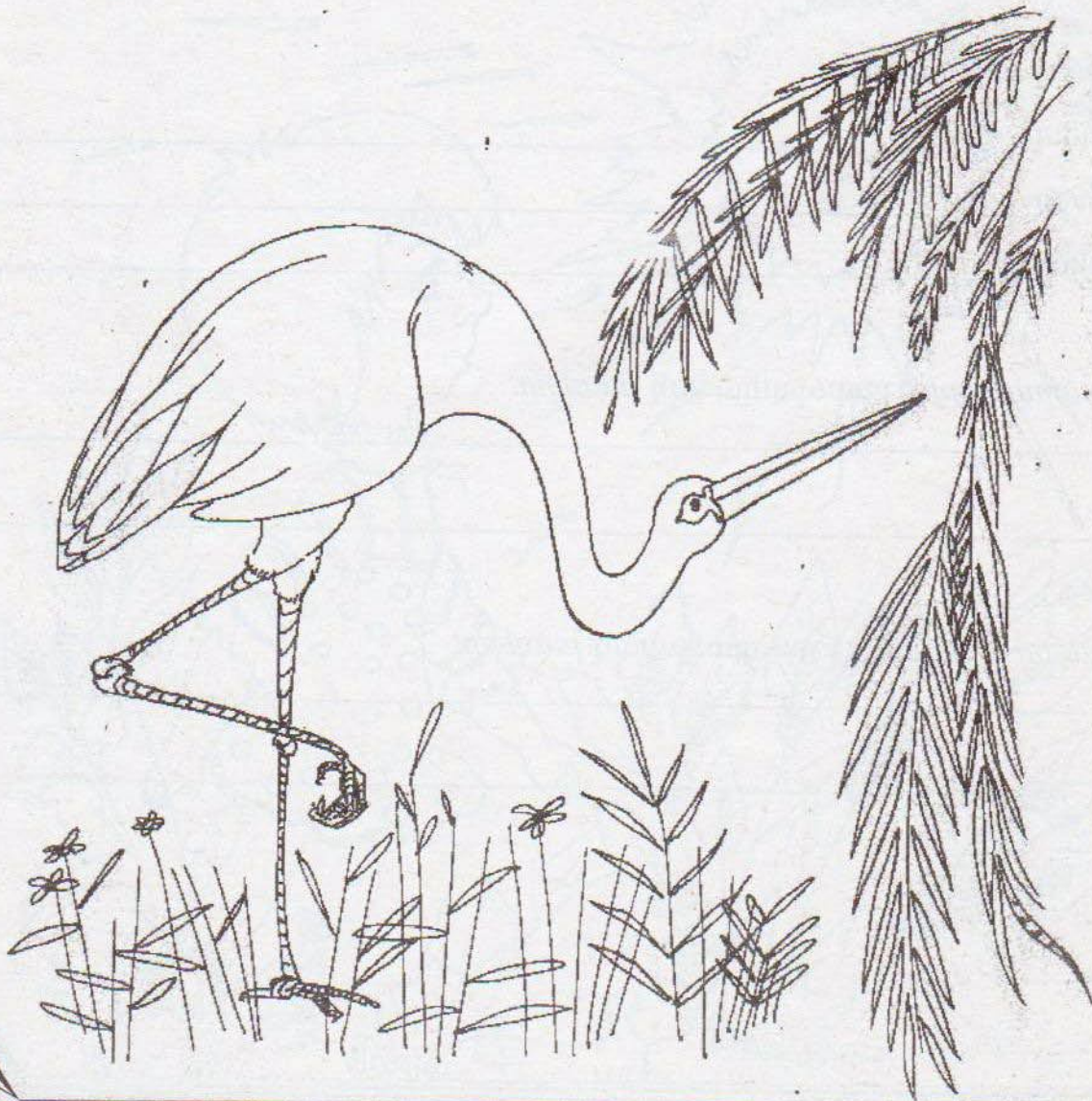
- Ուռենի՛, ինչո՞ւ ես ճյուղերդ կախել:

Ուռենին ասաց.

- Որովհետև նրանք տխուր են:

Արագիլը սկսեց երգել: Ուռենու ճյուղերը բարձրացան, և երբ երգը դադարեց, նրանք նորից կախվեցին: Սակայն արագիլին ուռենին դուր էր գալիս նաև կախված ճյուղերով: Եւ արագիլը այլևս չերգեց:

Քրիստինե Կարապետյան
1-ին դաս., 1991թ.

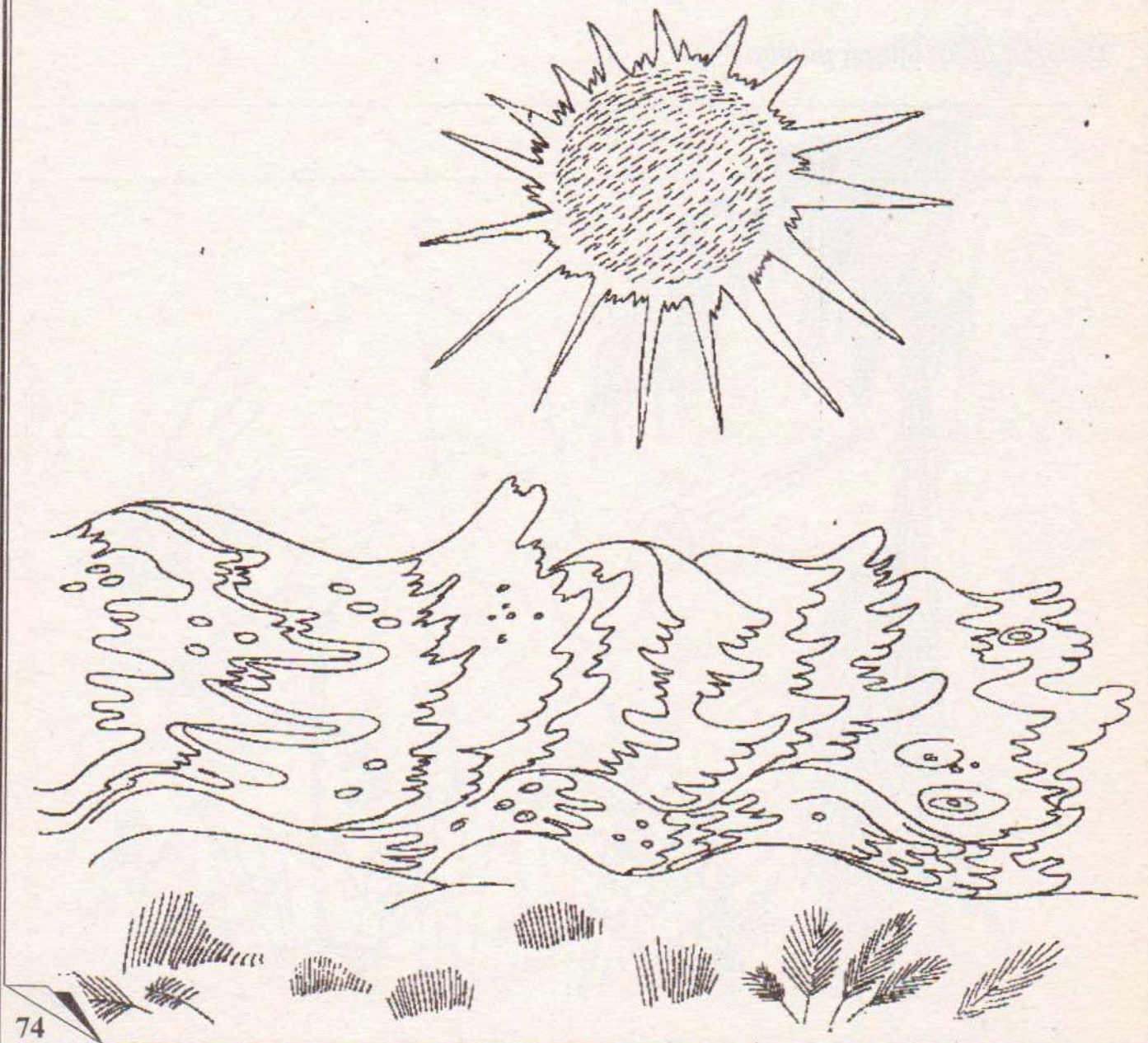
Ինչպիսի՞ն է այս ուրեմին:

Ինչպիսի՞ն է այս արագիլը:

Այստեղ գրի՛ր երգող բառեր:

Մի անգամ առվակ-աղջիկը խոսում էր արևի հետ, բայց արևը դեռ չկար: Նա շատ էր տխրում, բայց արևը չէր երևում: Իսկ երբ արևը դա նկատեց, շատ ուրախացավ, անմիջապես դուրս եկավ անախի տակից և իր փայլուն շողերը գցեց աշխարհի ու առվակ-աղջկա վրա: Եւ առվակ-աղջիկը ուրախությունից սկսեց ավելի ու ավելի բարձր քչքչալ ու արագ հոսել: Հանկարծ արևը նորից անհետացավ, նրան փոխարինեց անձրևը: Առվակ-աղջիկը տխրեց, որ իր գուլալ ջրին է խառնվել այդ անձրևի բերած պղտոր ջուրը:

Լուսինե Գևորգյան
2-րդ դաս., 1991թ.

Այստեղ նկարի՞ր առվակ-աղջկան:

Ինչպիսի՞ն է առվակ-աղջիկը:

Այստեղ գրի՞ր չարանճի բառեր:

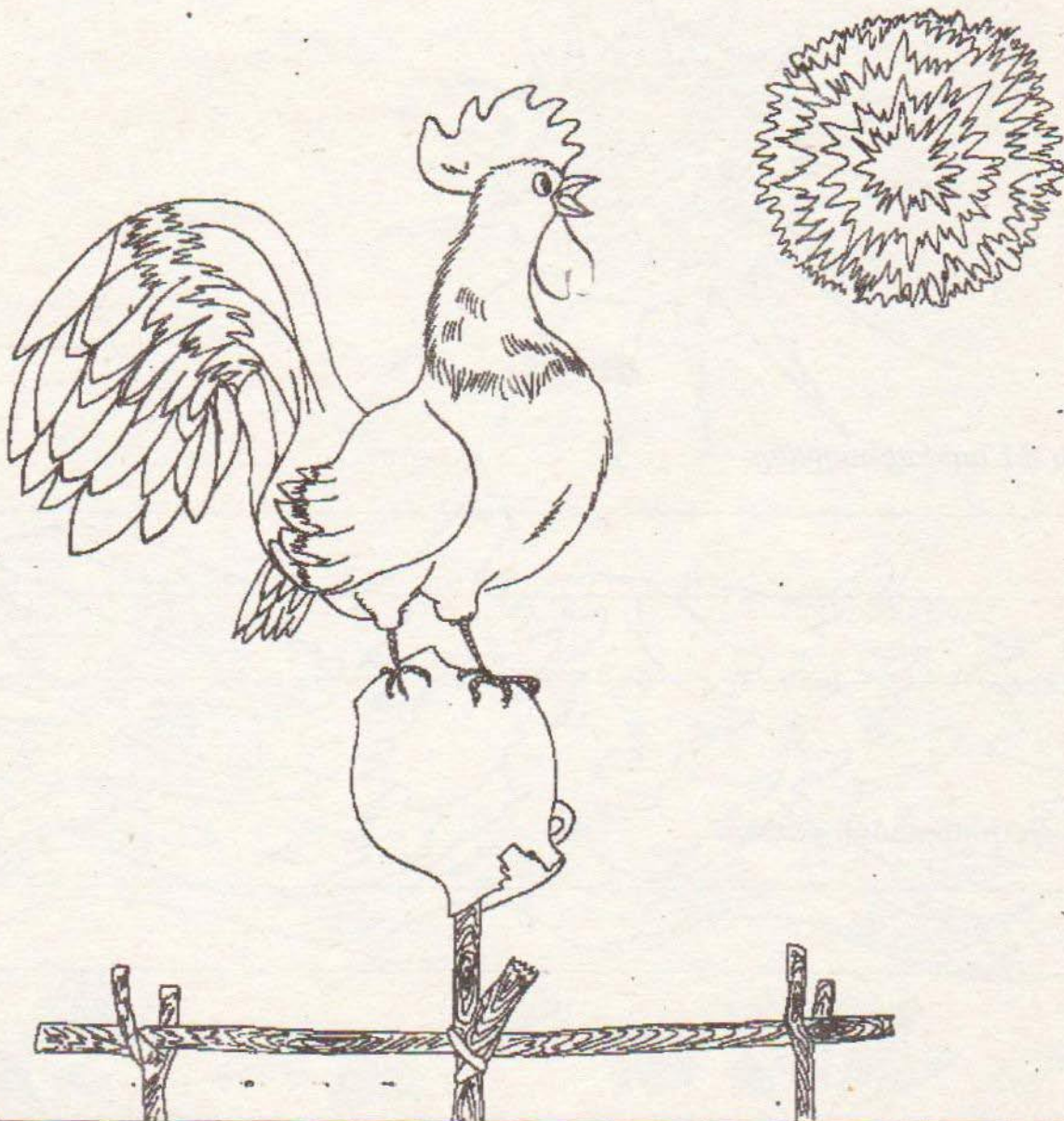
ԹԵ ԻՆՉ ՊԱՏԱՅԵՑ, ԵՐԲ ԱՔԼՈՐԸ ԾՈՒՂՐՈՒՂՈՒ ՉԿԱՆՉԵՑ

Մի արլոր էր ապրում: Նա ամեն առավոտ ծուղրուղու էր կանչում: Նրա ձայնից արևն էր զարթնում: Արևի շողերը զարթնեցնում էին ծառերին ու բույր կենդանիներին: Մի օր էլ կենդանիները բարկացան արլորի վրա.

- Ինչո՞ւ ես ամեն առավոտ ծուղրուղու կանչում, չես թողնույ՛մ, որ քնենք:

Արլորը նեղացավ և մյուս առավոտ ծուղրուղու չկանչեց: Արևը չէր զարթնել: Կենդանիները հասկացան, որ առանց արլորի ու արևի չեն կարող ապրել:

Գևորգ Փաշայան
1-ին դաս., 1991թ.

Փորձի՛ր շարունակել.

արևո՛ր - արաղաղ

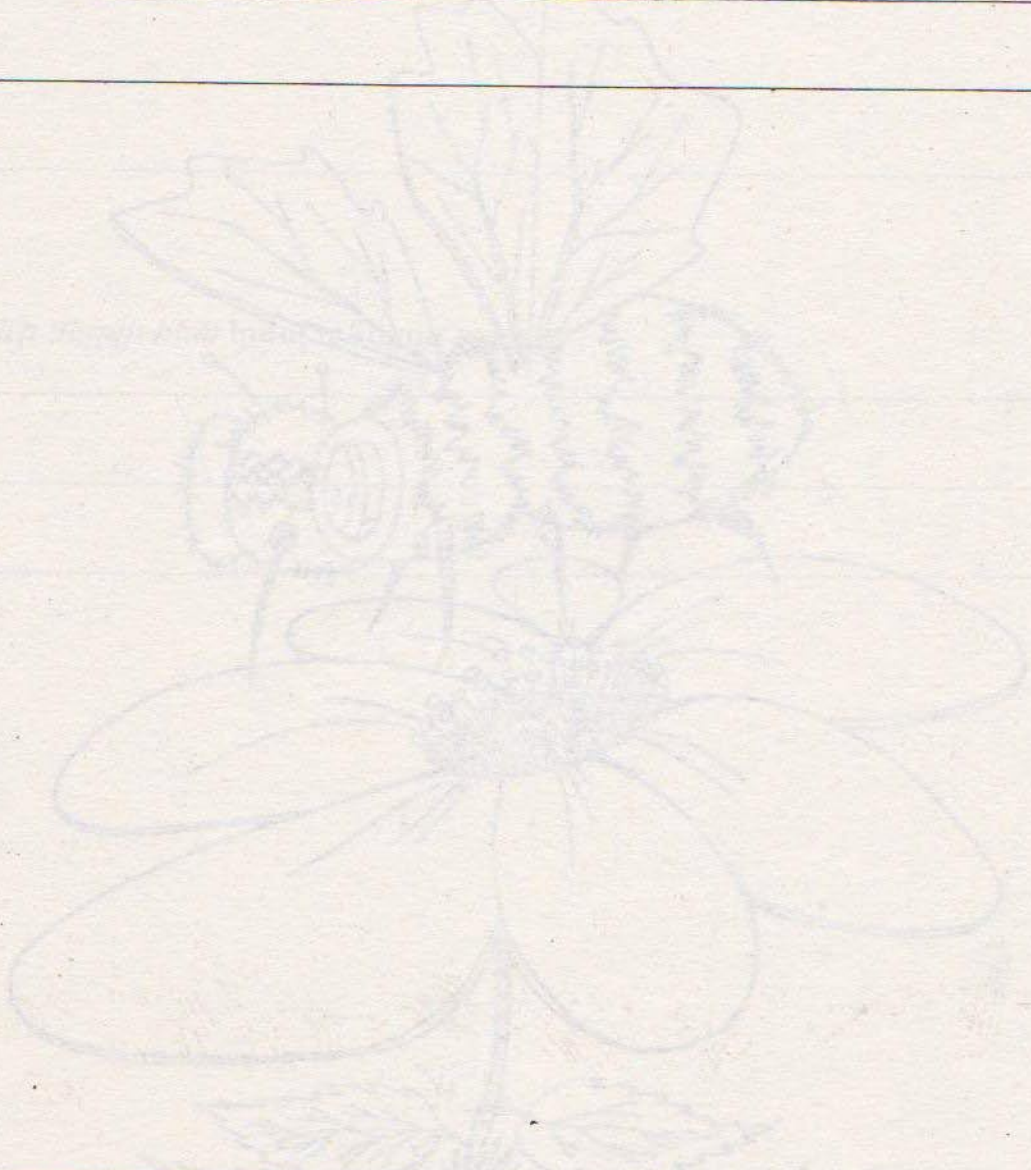
առաւիտոս _____ հրճվանք _____

գարթնել _____ ճերմակ _____

բարկանալ _____ խոշոր _____

նեղանալ _____ զեղեցիկ _____

Այստեղ գրի՛ր այն բառերը, որոնք արաղաղի հետ կապ ունեն:

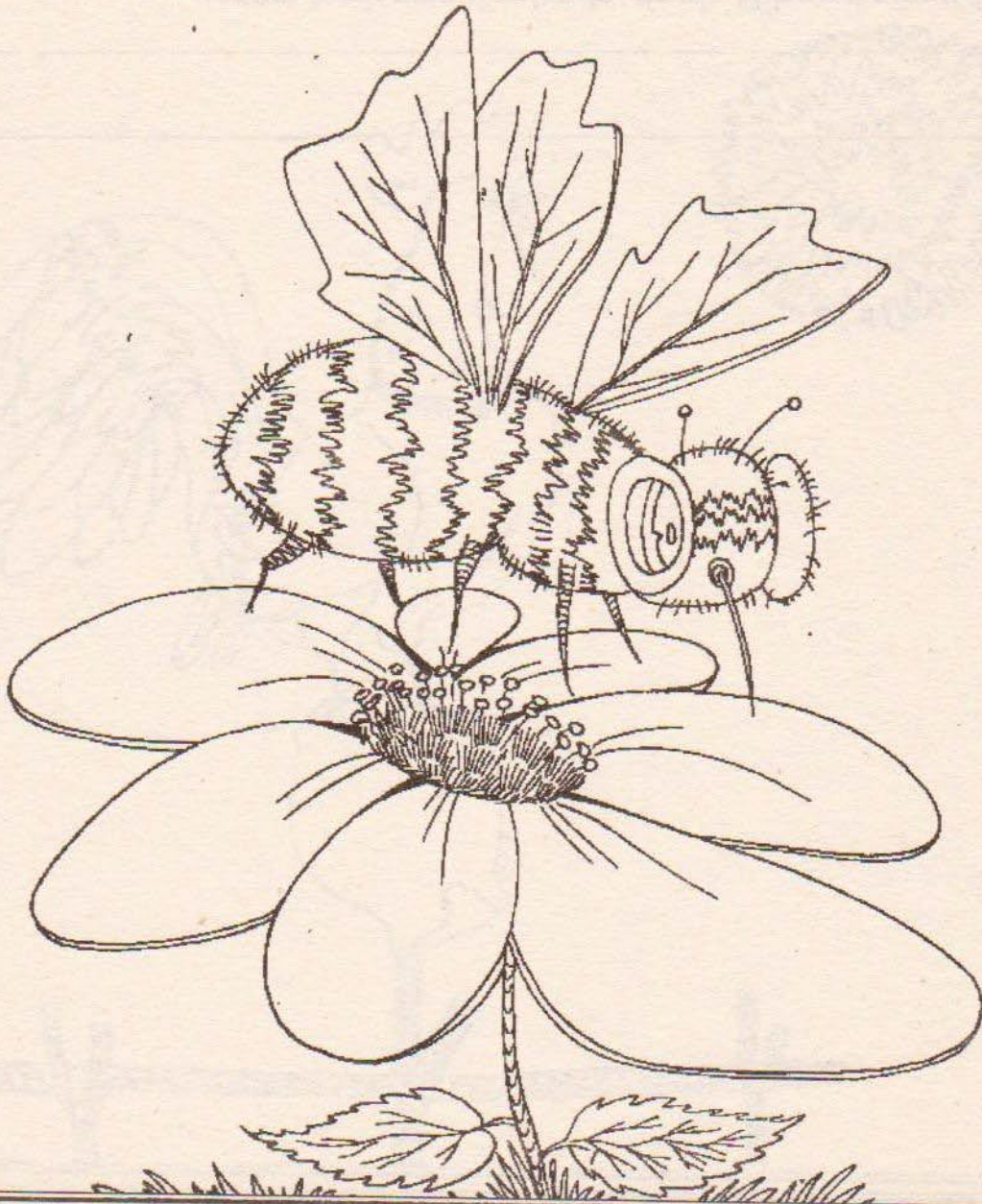
Օրերից մի¹ օր² մեր³ այգում⁴ սիրուն⁵ ծաղիկ ծաղկեց⁷ գեղեցիկ⁸ ու⁹ բուրավետ: Ծաղիկը շոգից թառամել էր: Մեղուն ազոզալով թռավ այգին, տեսավ սիրուն ծաղկին և ասաց արևին.

- Սիրուն արև, այդքան ուժեղ մի տաքացրու, ծաղիկը թառամել է:

Արևը ժպտաց, մտավ սմայի ետևը և անուշ բուն մտավ:

Մկավեց անձրևը, ծաղիկը բացվեց ու ժպտաց բոլորին: Մեղուն վազեց, եկավ և նստեց ծաղկի վրա: Արևը նորից դուրս եկավ և կապեց սիրուն ծիածան:

Սոնա Աբրահամյան
1-ին դաս., 1990թ.

Նայի՛ր քվերին և արտագրի՛ր ստացվող նախադասությունը:

Այս պատմության բառերով կազմի՛ր նոր նախադասություններ:

Այստեղ գրի՛ր մեղվի հետ կապ ունեցող բառեր:

Գարնանային մի պայծառ, գեղեցիկ ու հիանալի օր էր: Այդ օրը ծնվեց փոքրիկ թիթեռնիկը: Նա այնքան գեղեցիկ էր, որ կարծես ծիածանից էր ծնվել: Թռչուններն ու ծաղիկները բարի նախանձով էին նայում թիթեռի գույնզգույն քերիկներին: Մինչև երեկո թիթեռը ուրախ թռչում էր ծաղկից ծաղիկ: Երբ մութն ընկավ, թիթեռի աչիկները փակվեցին: Ծաղիկները խղճացին և շատ ափսոսացին գեղեցիկ թիթեռին:

Էդգար Հովհաննիսյան
1-ին դաս., 1991թ.

Արտագրի՛ր՝ բաց քողմելով ընդգծված բառերը:

Հիմա երկուսն էլ կարդա՛:

Այստեղ գրի՛ր պատմության գույնզգույն բառերը:

ԵՐԳՈՂ ԹԻԹԵՈՒԸ

Մի անգամ քիթեղ⁷ երգում էր: Նա այնքան անուշ էր երգում: Մի¹ տղա² եկավ⁸ նրա⁹
մոտ¹⁰ և¹¹ ասաց.¹²

- Դու¹³ շատ³ լավ⁴ ես¹⁵ երգում:¹⁴

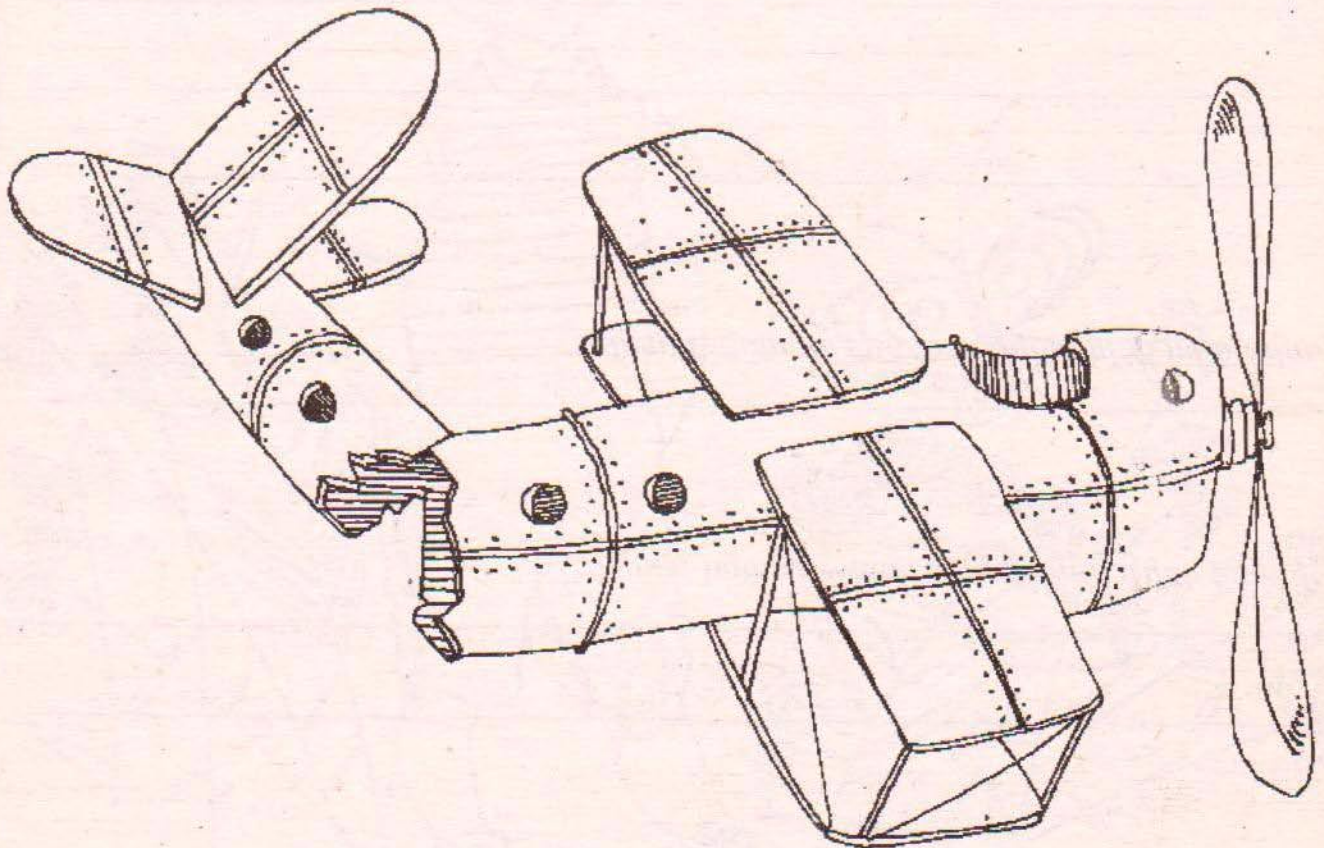
Եւ քիթեղը սկսեց երգել: Տղան շատ ուրախացավ. քիթեղը շատ լավ էր⁵ երգում⁶: Նա
երգում էր ծաղկի¹⁶ մասին:¹⁷

Անահիտ Գասպարյան
1-ին դաս., 1991թ.

Լինում է, չի լինում, ոչինչ չի լինում: Միայն մի գդալ է լինում, այդ գդալն էլ չի լինում: Մեկ էլ մի ինքնաթիռ է լինում: Այդ ինքնաթիռը գնում է, որ նստի մի բազկաթռռի, բայց ընկնում է ցած և ջարդվում: Իսկ բազկաթռռը չկա, բայց ինքնաթիռը կա: Ինքնաթիռը լաց է լինում, ինքնատեղ չի ետում: Իսկ չղջիկը չկա: Խանութներում ոչինչ չկա: Ոչինչ, ոչինչ, վատ օրեր են, կգան ու կգնան: Ոչնչից մենք պիտի ամեն ինչ ստեղծենք: Ու ոչինչը շուտով կդառնա ամեն ինչ:

Մորեն Մկրտչյան
3-րդ դաս, 1991թ.

Այստեղ ոչ մի բան նկատիր:

Շատ նման ստացվեց, ապրեն:

Իսկ այստեղ գրիր.

ՈՉ ՄԻ ՊԱՏՍՈՒԹՅՈՒՆ ՈՉ ՄԻ ԲԱՆԻ ՄԱՍԻՆ

Ժուկով-ժամանակով մի արև կար: Մի օր մութը զնում է արևի մոտ և ասում է.

- Արև', արի մենակ դու մի հսկիր երկիրը: Դու հսկիր, հենց որ քո հերթը անցնի, դու զնա, ես գամ, հետո ես զնամ, դու գաս:

Արևը չի համաձայնում: Ասում է.

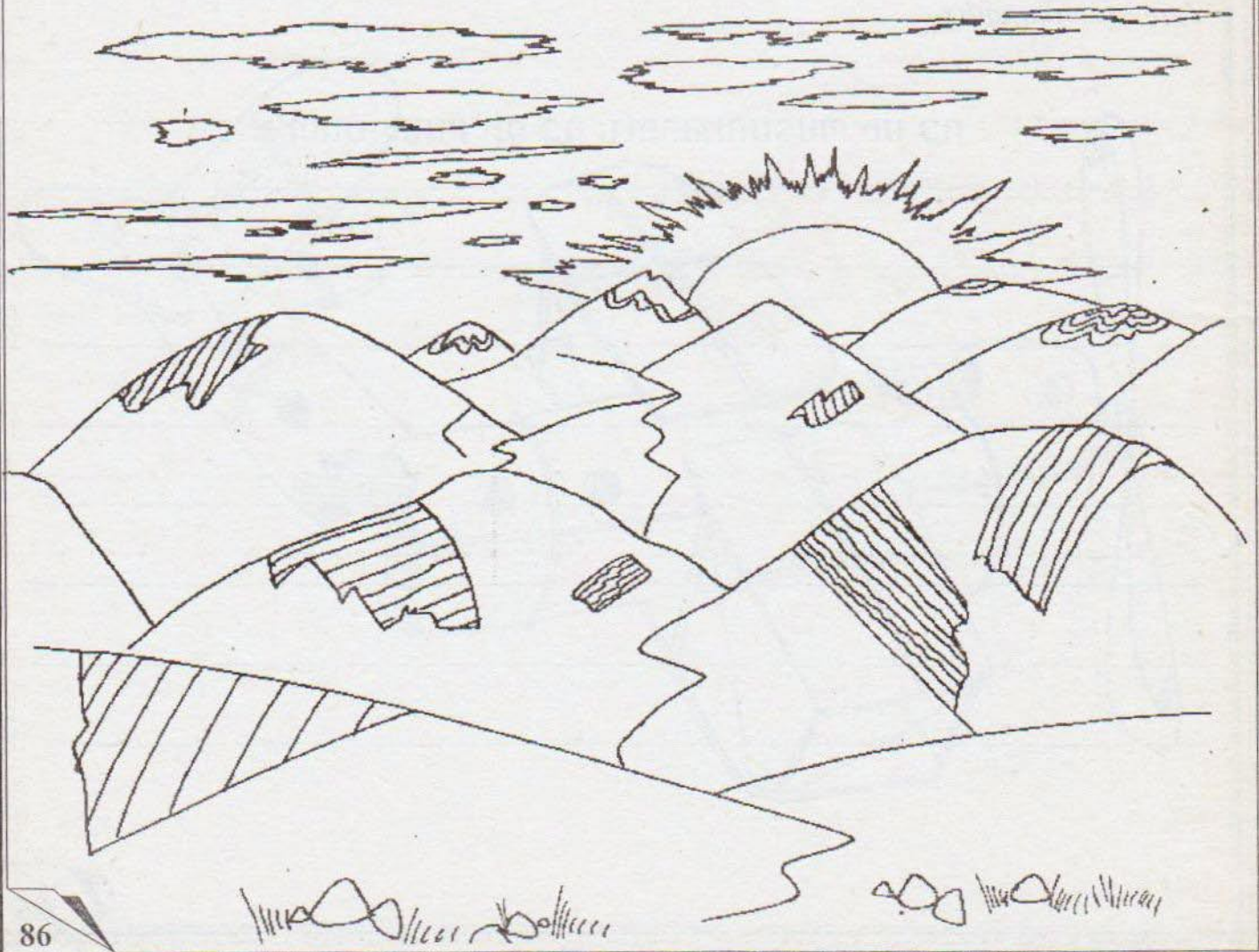
- Մինչև հիմա ես եմ հսկել, ես էլ կմնամ:

Մութը զայրանում է.

- Ես կզնամ, ինձ հետ լուսին կբերեմ, և լուսինը քեզ կառեցնի:

Արևը վախենում է, խռովում, և դրանից հետո հենց մութը գալիս է, արևը խռովում է, մայր է մտնում:

Արմինե Կիրակոսյան
1-ին դաս., 1991թ.

Ուզո՞ւմ ես՝ արտագրի՞ր արևի ու մութի խոսքերը:

Ուզո՞ւմ ես՝ նոր խոսքեր գրի՞ր:

Ի՞նչ ասաց մութը.

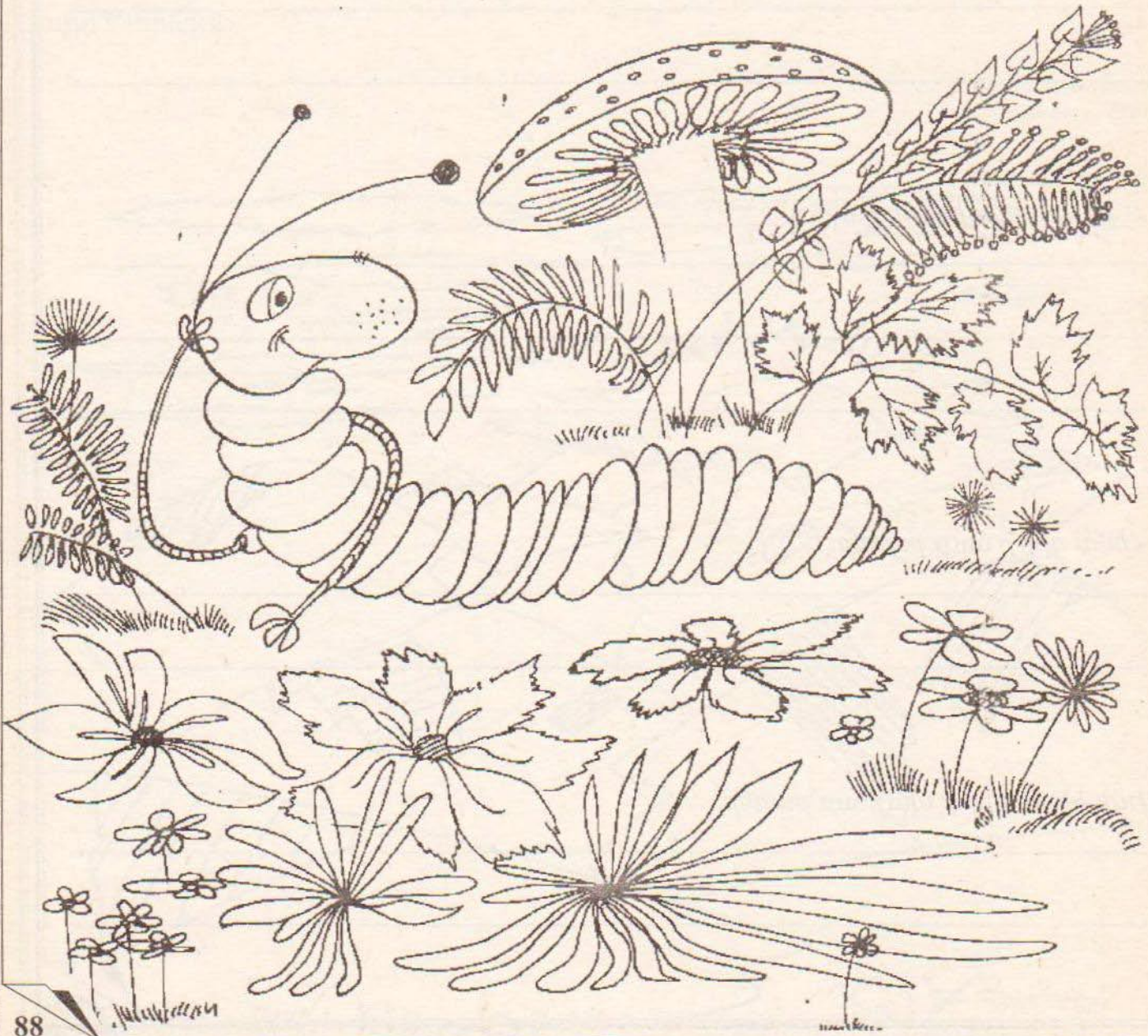
Ի՞նչ պատասխանեց արևը.

Հիմա գրի՞ր մութ բառեր:

Իսկ հիմա գրի՞ր պայծառ բառեր:

Կար²-չկար⁴ մի⁶ թրթուր կար¹⁰: Մի օր⁸ թրթուրը որոշեց¹⁴ աշխարհը¹⁶ տեսնել¹⁸:
Ի՞նչ²⁰ է²², պահա՞կ էր²⁶, որ²⁸ ամբողջ օրը¹² նստեր³⁰ տանը³²: Եւ³⁴ զնաց³⁶: Ամեն³⁸
ինչ⁴⁰ տեսավ⁴² աշխարհում:⁴⁴ Երբ⁴⁶ վերադարձավ⁴⁸ տուն⁵⁰, մի տուպրակ գործեց,
մտավ մեջը: Մի⁵² տարի⁵⁴ հետո դարձավ⁵⁶ թիթեռ:

Նարինե Թերզյան
1-ին դաս., 1991թ.

Ի՞նչ տեսավ թրթուրը աշխարհում:

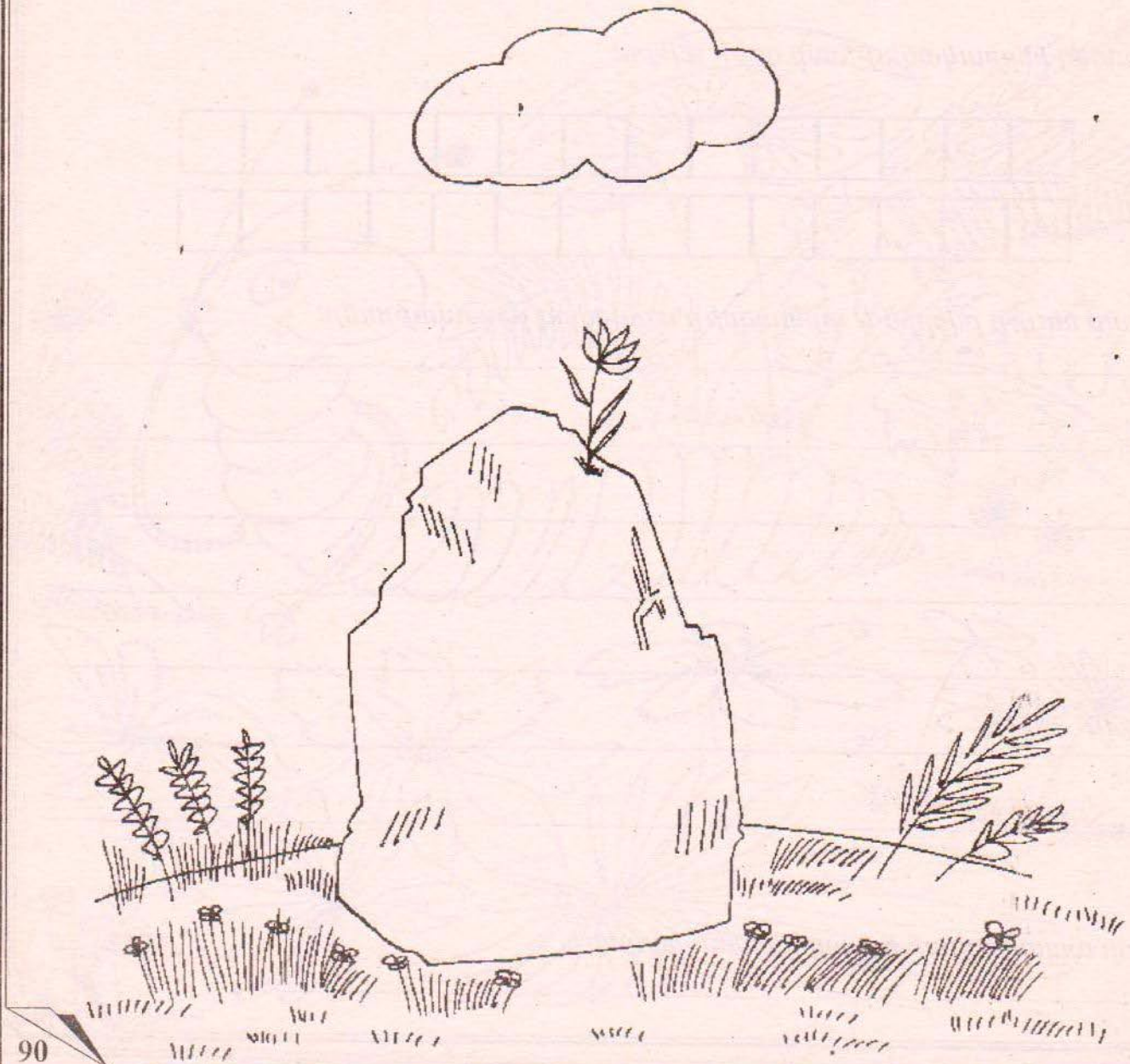
Այստեղ հերթականությամբ գրի՛ր թվերը:

Հիմա նայի՛ր թվերին և արտագրի՛ր ստացված պատմությունը:

Նոր պատմության համար վերնագիր գտի՛ր:

Շատ առաջ ոչ մի ծառ ու ծաղիկ չի եղել, միայն քարեր են եղել: Մի օր էլ քարի միջից դուրս եկավ մի կապուտաչյա ծաղիկ: Նա շատ նուրբ և նուրբ մարմին ուներ: Նա իր գեղեցիկ գլուխը բարձրացրեց ու տեսավ, որ երկինք է: Այդ ժամանակ նա մի քերթիկ նվիրեց անպիկին: Անպիկն ուրախացավ և դարձավ մտածեց, որ ինքը նույնպես գեղեցիկ է: Նայեց իրեն և ուրախացավ, որ մարդիկ իրենով էլ են զմայլվելու:

Զավեն Մակարյան
1-ին դաս., 1991թ.

Ինչպիսի՞ն է այս ծաղիկը:

Իսկ ինչպիսի՞ն է այս ամպիկը:

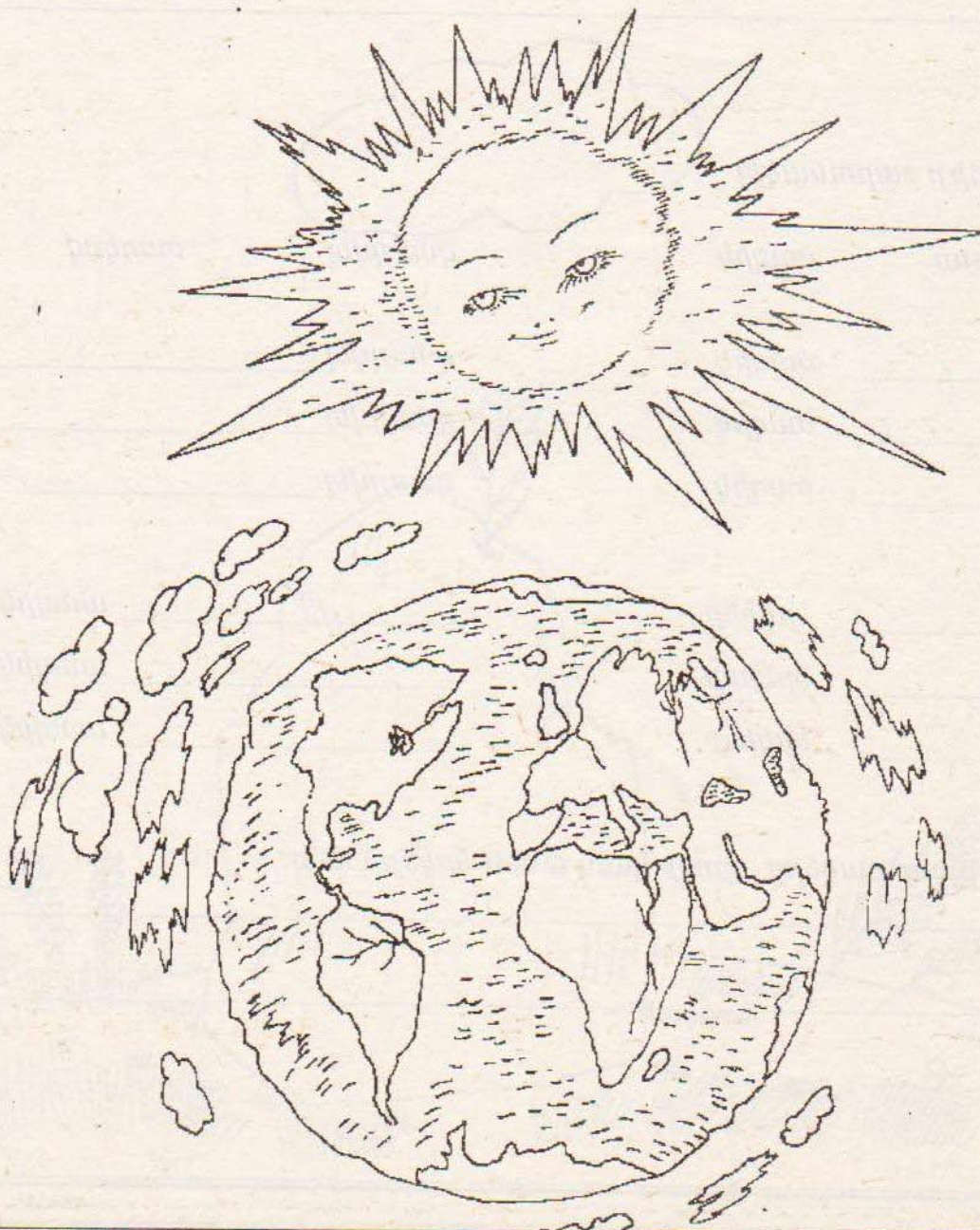
Հիմա փորձիր շարունակել.

կապուտաչյա	ծաղիկ	գմայլվել	ծաղկով
_____	ծաղիկ	գմայլվել	_____
_____	ծաղիկ	գմայլվել	_____
_____	ծաղիկ	գմայլվել	_____
_____	երկինք	_____	ամպիկ
_____	երկինք	_____	ամպիկ
_____	երկինք	_____	ամպիկ

Գրիր այն բոլոր բառերը, որոնք կապ ունեն երկնքի հետ:

Մի օր արևը ուզեց լողանալ գետակի մեջ: Եւ գնաց, շորերը հանեց, մտավ գետակը: Մարդիկ սկսեցին հիանալ նրա մերկությամբ: Քանի որ նա ամաչկոտ աղջիկ էր, ճառագայթներով ծածկեց իր մերկությունը, որ մարդիկ չտեսնեն: Երբ նա լողացավ, ուզեց դուրս գալ, մարդիկ նորից նայեցին նրան: Արև քույրիկը չգիտեր՝ ինչ աներ: Մտածեց-մտածեց և որոշեց, որ այդ օրվանից ոչ մեկից չամաչի: Նա դուրս եկավ գետից, բարձրացավ երկինք: Լուսավորեց աշխարհը:

Արարատ Գեորգյանի
1-ին դաս., 1991թ.

Հիմա ինքդ պատմություն հորինի՛ր:

ՄԻ ՓՈՔՐԻԿ ՀՐԱՇՔ

Այստեղ գրի՛ր կախարդական բառեր:

Իսկ այստեղ գրի՛ր սովորական բառեր:

Աղվեսները հավաքված ստածում էին, թե ով գնա աքաղաղի միս բերելու: Մեկը ասում է.

- Գու գնա, դու ավելի խորամանկ ես:

Նա էլ անխելք-անխելք գնում է, տեսնում է՝ ուլիկը արածում է, տատը կով է կթում:

Երբ աղվեսն ուզում է աքաղաղին գողանալ, տատը պոչը կացնով կտրում է: Աղվեսը լալիս է, խորամանկություն է անում, ասում է, թե ուլիկին գայլերը կերան: Տատը պոչը բաց է թողնում ու վազում: Աղվեսը պոչը արագ վերցնում է ու, պո՛ւկ, փախչում:

Ընկերները տեսնում են և անվանում պոչատ աղվես:

Մանան Գասպարյան
1-ին դաս., 1991թ.

Այս պատմության բառերով ուրիշ պատմություն գրի՛ր:

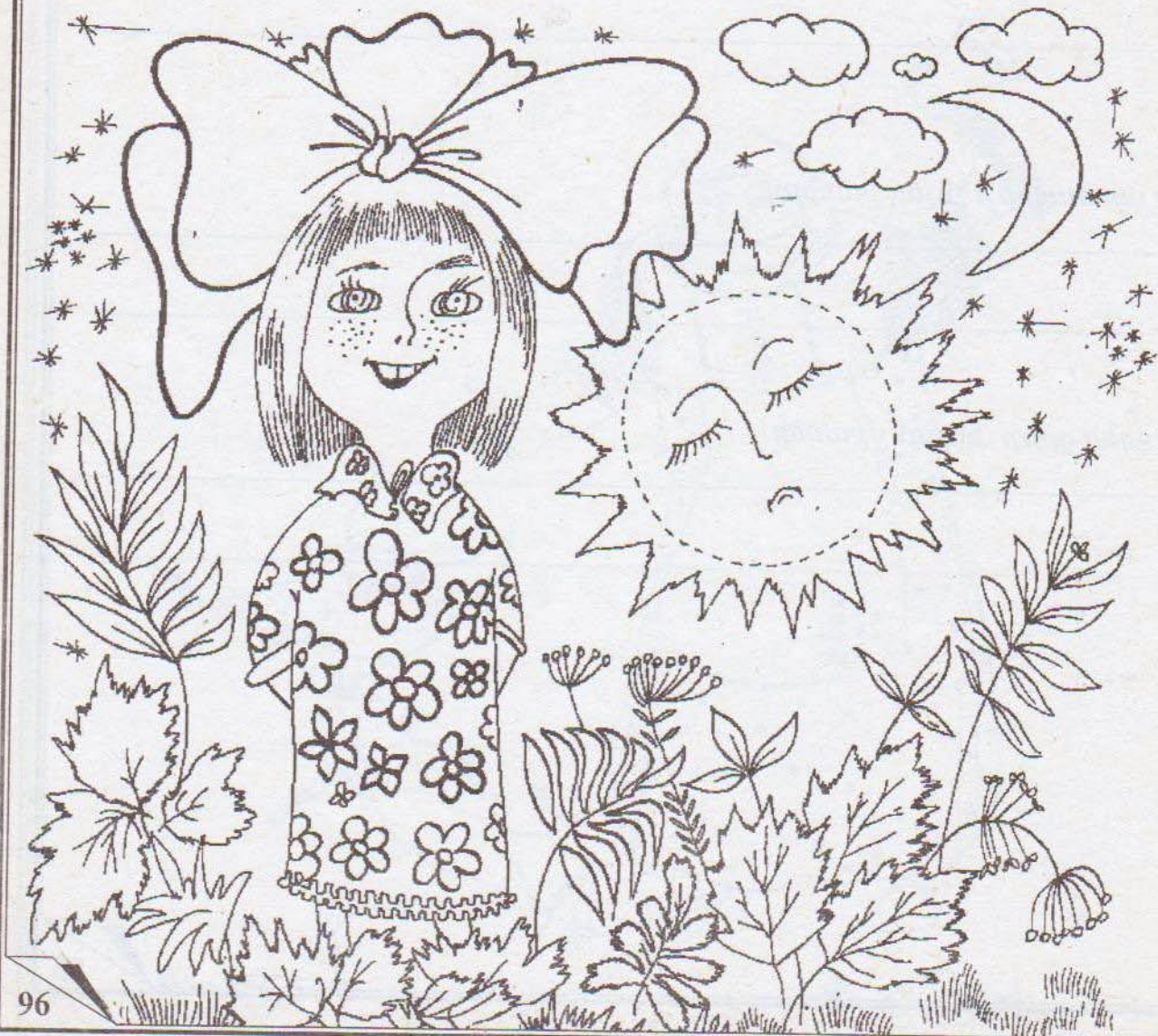
Այստեղ արտագրի՛ր շնչող բառերը:

Իսկ այստեղ գրի՛ր անշունչ բառեր:

ՄԻ ԱՆՉԱՍ ԱՐԵՎԻ ՄՈՏ

Մի անգամ տանը նստած էի: Հետո մի բան պատահեց: Ես հայտնվեցի մի լուսավոր ու շոգ տեղ: Մի տեսակ վախեցա, բայց հետո ընտելացա: Այնտեղ տեսա արևին ու իր երեխաներին: Արևի մոտ էր նաև լուսինը: Նրանք շատ տխուր էին, որովհետև վաղը անձրև էր լինելու, և գալու էր արևի արքայության վերջը: Ես էլ շատ տխրեցի, բայց հետո իմ գլխում մի միտք առաջացավ: Մոտեցա արևին և ասացի, որ չտխրի: Հետո էլ անպին շատ խնդրեցի, որ նա մի քիչ էլ համբերի: Ամպը ինձ լսեց և համբերեց: Ես շատ ուրախացա, որ օգնեցի արևին: Եւ վերադարձա տուն:

Անուշ Գալսայան
1-ին դաս. 1991թ.

Պատմի՞ր արևի մասին:

Արտագրի՞ր քաց բառերը.

Իսկ հիմա արտագրի՞ր չոր բառերը.

Ամեն մի եղանակ ունի իր գույնը: Չնոսան գույնն էլ սպիտակն է: Թե ինչո՞ւ է ձյան փաթիլը սպիտակ՝ հիմա կասեն: Մի անգամ տարվա չորս եղանակն էլ ուզեցին միասին գալ: Բայց արի ու տես, որ ամեն մեկն ուզում էր, որ ինքն իշխի: Ամենից ուժեղը ձմեռն էր, որ ուզում էր անպայման միշտ կառավարել: Եւ սկսվեց վեճը տարվա եղանակների միջև: Այս բոլորը լսելով՝ Աստված բարկացավ և ասաց, որ այսուհետև իրար չտեսնեն և իրար կարոտ մնան: Իսկ ձմեռից, որը ոչինչ չէր ուզում զիջել, Աստված վերցրեց բոլոր գույները և թողեց միայն մի գույն՝ սպիտակը: Ահա թե ինչու է ձյան փաթիլը սպիտակ:

Իրինա Գրիգորյան
2-րդ դաս., 1991թ.

Ինչո՞ւ են նապաստակի ականջները երկար, իսկ պոչը՝ կարճ:

Ինչո՞ւ վարդը փշեր ունի:

Որտե՞ղ են ապրում տարվա եղանակները:

Ինչո՞ւ են աստղերը շատ, իսկ լուսինը՝ մեկը:

Ի՞նչ գույն ունեն բարի խոսքերը:

Ինչո՞ւ մարդը երկու ականջ ունի, մեկ բերան:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Գալ ուտող նապաստակը	4
Ամպ-փուշիկը	6
Լուսինն ու ծառը	8
Փիղն ու մուկը	10
Փիղը	12
Մարդուկը	14
Լռութուն	16
Ինչից են պատրաստված տղաները	18
Գարուն է սիրուն	20
Լուսինը	22
Արև-արաղաղը և Արաղաղ-արևը	24
Նկարը	26
Եթե ես մեծ լինեի	28
Թիթեռն ու ծառը	30
Լուսինն ու ծիտը	32
Հրաշքը	34
Հակառակ ցույց տվող հեռուստացույցը	36
Մի օր ես ռադիոն միացրի	38
Գետակն ու գնդակը	40
Նամակ ու իկին	42
Ուղտը և փուշը	44
Աղջիկը և արևը	46

Ես ինչ կենդանի եմ	48
Ես և ձյան փաթիլը	52
Ինչո՞ւ է արևը լաց լինում	54
Անզգույշ բուն	56
Ժլատն ու արևը	58
Ամպ-շնիկը	60
Պարծենկոտ գետակը	62
Գարնան և ձմռան կռիվը	64
Գարուն	66
Իմ սիրած գույնը	68
Արևն ու աղջիկը	70
Ուռենին և երաժիշտ արագիլը	72
Արևը և առվակ-աղջիկը	74
Թե ի՞նչ պատահեց, երբ արլորը ծուղրուղու չկանչեց	76
Ծաղիկը, մեղուն և արևը	78
Թիթեռը	80
Երգող թիթեռը	82
Եկեք խոսենք ոչնչի մասին	84
Խոռված արևը	86
Թրթուրը	88
Ծաղիկն ու ամպիկը	90
Ամենամեծ հրաշքը	92
Պոչատ աղվեսը	94
Մի անգամ արևի մոտ	96
Ինչո՞ւ է ձյան փաթիլը սպիտակ	98

**Գիրքը կազմեցին՝
Մարիետ Սիմոնյանը**

և _____

**Նկարագարդեցին՝
Ռուբեն Գրիգորյանը**

և _____

Մարիետ Սիմոնյան

ՄԱՏԵՆԻԿ

*Մայրենիի գիրք-տետր
առաջին դասարանցիների համար*

Խմբագիր՝ Զ. Այվազյան

Գեղ. Խմբագիր՝ Ա. Բաղդասարյան

Նկարիչ՝ Ռ. Գրիգորյան

Էջադրող՝ Զ. Սարգսյան

Սրբագրիչ՝ Ն. Գևորգյան

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ
«ՆՈՐ ԳՊՐՈՅ» հրատարակչություն
1996 թ. ԵՐԵՎԱՆ

Ստորագրված է տպագրության 24.01.1996թ.: Չափսը՝ 60x90^{1/8}:
Տպագրությունը՝ օֆսեթ: Ծավալը՝ 13 տպ. մամուլ: Տպաքանակը՝ 35000:

ՀՀ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ
«ՆՈՐ ԳՊՐՈՅ» հրատարակչություն
Երևան, Սպորտի մեդալի 73:

Տպագրված է ՀՀ կառավարության գործերի կառավարության գործերի կառավարչության
«ՊԱՐԲԵՐԱԿԱՆ» հրատարակչության տպարանում:
Երևան, Արշակունյաց 2:

